

ALBANIJA PRIJUNGTA PRIE ITALIJOS IMPERIJOS

Anglijos Konservatai Jau Nori Sudaryti Karinę Sutartį Su Sovietų Sąjunga

CCF VADAS AGITUOJA UŽ IZOLIACIJĄ

TORONTO, Ont. — Kalbėdamas atidarant CCF Ontarijos konvenciją, John Mitchell, CCF vadas Ontarijoje, pareiškė, kad CCF turi stovėti už izoliaciją.

Dėjimasis su kitomis partijomis ir grupėmis, girdi, užtrauks ant CCF fašizmo rūstybę.

5 METUS NEKALBEJUSIAI SUGRĮŽO KALBĄ

KANSAS CITY. — Mrs. Homer Pearce po penkių metų nebylystės šiandien vėl pradėjo kalbėti.

Vieną 1934 metų dieną ji ėjo gatve ir pamatė kaip pabėgo nuo motinos mažas vaikas ir metėsi skersai gatvės, užgrūstą važiuojančiais automobiliais. Vaikas papuolė po trokų, bet liko nesužeistas. Matydama tą sceną Pearce smarkiai suriko ir po to negalėjo kalbėti. Gydytojai dabar surado, kad nuo išgasties jai užsikimšo kalbiniai nervai, tad padarė operaciją, panaudojo naujus vaistus ir sugrąžino moteriškai kalbą.

Konferencija Ispanijos Pabėgėlių Klausimu

TORONTO. — Kanados Komitetas Ispanijos Demokratijai Gelbėti vardu 450,000 Ispanijos pabėgėlių, gyvenančių pietinėje Francijoje, atsišaukia į visas Toronte esančias organizacijas, kad prisistytų savo atstovus į šaukiamą konferenciją Ispanijos klausimu. Konferencija atsisbus balandžio 22 ir 23 dienomis, Toronte, King Edward viešbutyje. Joje bus svarstoma, kaip pagelbėti Ispanijos pabėgėliams, pabėgusiems nuo fašistinio režimo.

Komiteto vadovybė kreipiasi į visas organizacijas ir pavienius asmenis, prašydama įvertinti sunkią Ispanijos pabėgėlių būklę ir tam tikslui sukelti finansų, kad būtų galima pasiųsti jiems nors medikalinės pagalbos.

Taip pat komitetas praneša, kad konferencijoj bus sumanytas pakeisti organizacijos vardas: iš Kanados Komiteto Ispanijos Demokratijai Gelbėti į Komitetą Ispanijos Pabėgėliams Gelbėti.

Komiteto antrašas: Canadian Committee to Aid Spanish Democracy, Room 206, 9 Richmond East, Toronto.

KRAUJĄ SUDŽIOVINA TOLIMESNIAI NAUDOJIMUI

MASKVA, Balandžio 10. — Laikraštis Bolševikas praneša, kad Sovietų mokslininkai surado būdą, kaip galima sudžiovinti kraują ir jį padėti iki bus reikalingas.

Haematologijos ir kraujo transfuzijų centralinis institutas ant šio išradimo dirbo visus metus laiko. Sulyg naujo išradimo dabar bus galima sudžiovinti kraują ir jį paversti į skysčius kuomet jo reikės.

LONDONAS, Balandžio 10. — "Kas tikėjosi, kad J. L. Garvin, garsusis lordo Astoro laikraščio Observer'io priešrusiškas pamp-leferis, reikalaus sąjungos su Rusija? Kas tikėjosi, kad tas Observer'is rašys: 'Negalima užginčyti — Sovietų Rusija yra didžiausia mūsų sąjungininkė laisvės apgynimui?' Kas tikėjosi, kad Anglijos laikraščiai sveikins Rusiją, kaip galingiausią tautą ant žemės? Kas būtų tikėjęsi, kad Times pripažins Rusiją ir pasiųs Maskvon savo korespondentą? O tokie dalykai jau atsitiko," rašo žurnalistas Halton.

Toliau nurodo, kad Anglija jau vedanti, kaip kad ji sako, su Stalinu derybas, o Lloydas Džordžas ir Vinstonas Čiorčilis — du sugabliausi Anglijos politikai ir strategai — skatina Anglijos valdžią be jokio atidėliojimo susiršti su Rusija, nes fašistai maršuoja.

Londoniečiai tiki, kad sąjunga su Sovietais turės įvykti, bet būksta, kad neįvyktų per vė-lai. Taip pat žino, kad Sovietai nesiliūsi sąjungos. Mat Sovietų laikraščiai primena, kad Anglijos politika neseniai drąsino Sovietų-Vokietijos karą, kuriame tikėjosi komunizmas ir fašizmas užsimuš, bet jau dabar numato, jog gali kraujuose paskęsti pati Anglija. Klausimas lieka, tai ar siūlys Anglija? Atsakymas: taip!

Šiandien dar numatoma, kad ir Lenkija nenori karinės sąjungos su Sovietais ir matyti Raudonąją Armiją Lenkijos teritorijoje. Bet Anglija jau numato, kad Lenkija yra spąstuose ir turės priimti Raudonąją Armiją kaip draugus, o ne, tai vokiečius kaip užkariautojus. Ir dalykai turės vystytis greitai, nes vokiečiai su italais, vengdami apsupimo, žygiuoja linkui Juodųjų jūrų.

Sekanti Bus Jugoslavija, Nurodo Sovietų Spauda

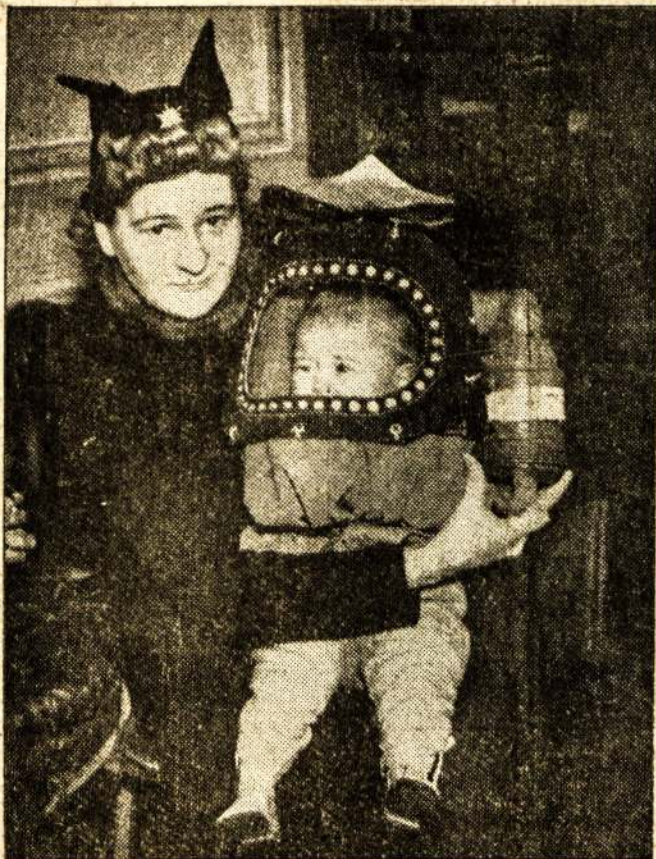
MASKVA, Balandžio 10. — Sovietų laikraščiai numato, kad po Albanijos užgrobtimo fašistai stengsis sudraskyti Jugoslaviją.

Izvestijos korespondentas iš Romos rašo, kad Mussolinis buvo pasitikėjęs Anglijos-Francijos pasyvumu ir žinojo, kad jų nesikišimo politika nesutrukdys fašistų šygio: Anglija su Francija vietoj pagalbos pasiuntė filmuotojų būrį, kurie nufilmavo į Albaniją žengiančius fašistus.

Sovietų tėmytojai numato, kad po Albanijos užgrobtimo seks mažesnių tautų atsitraukimas nuo Anglijos ir Francijos. Pirmausia fašistai galimai puls Jugoslaviją, nes ji dabar apsup-ta taip, kaip buvo apsupta Čekoslovakija.

FRANCIJOS SVEIKINIMAS LIETUVOS VALDŽIAI

KAUNAS. — Francijos ministras E. Daladje atsiuntė gen. Černiui nuoširdžią sveikinimo telegramą.

Karo pavojus verčia žmones ieškoti apsaugojimo būdų. Štai pavyzdys maskos apsaugojimui vaikų nuo geso atakų, kurios gaminamos Francijoje.

Tom Mooney Žada Atvykti Torontan, Laikė Pirmos Gegužės Minėjimo

TORONTO, Ont. — Šio miesto darbininkai nepaprastu smarkumu rengiasi prie Pirmosios Gegužės apvaikščiavimo. Jau dvi konferencijos įvyko.

Kadangi pasaulis diena po dienos vis labiau apsiniaukia, y-ra jaučiamam, kad šiemet Pirmos Gegužės apvaikščiavimo dalyvaus daugiau žmonių, negu bū-l- kada pirmiau.

Komitetas praneša, jog laikė Pirmos Gegužės apvaikščiavimo Toronte bus Tom Mooney, kuris buvo išlaikytas kalėjime per 22 metus.

Toronto lietuvių organizacijos, Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti vadovybėje, rengiasi aktyviai dalyvauti.

Balandžio 29 vakare Labor Lyceum salėj įvyks lietuvių paren-

gimas Pirmosios Gegužės minėjimui. Manoma, kad bus didžiausias Toronto lietuvių susi-ėjimas, per kurį išreikš savo reikalavimus.

Taipgi tikimasi, jog pirmadienį, pirmą gegužės, didelis skaičius lietuvių maršuos po komite-to vėliava.

OLANDIJA PASIRENGIA DIDELIEMS VEIKSMAMS

LONDONAS, Balandžio 10. — Havas praneša, kad Olandija rengiasi atmušimui nazių, kurie gali netikėtai užklupti šią šalį.

Amsterdamo korespondento pranešimu, visas Vokietijos pasienis per 30 mylių gilio randa-si ginkluotoj kontrolėj, minomis užtaisyti visi parubežio tiltai ir keliai.

Neleido Dainuoti Del 5,000, Dainavo Del 75,000

WASHINGTONAS, Balandžio 10. — Dviem auditorijom Washington, galinčiom sutalpinti 5,000 žmonių, atsisakius leisti dainuoti negrų dainininkei Andersoniutei, ji dainavo 75,000, žmonių, kurie buvo susirinkę prie Lincolno statulos.

Jos dainos radio buvo perduotos milijonams kitų.

Ji susirinkusiems buvo perstatyta vidaus reikalų sekretoriaus Ickes, kurs surengė koncertą prie Lincolno statulos.

"Šioj didžiulėj auditorijoj po atviru dangum mes esame visi laisvi," pareiškė Ickes.

Miss Anderson buvo sveikinama daugelio žymių veikėjų ir valstybininkų.

Pasikeitimai Tautininkų Vadovybėje: Gen. Černius Su Smetona

KAUNAS. — V. Mironui ir M. Kvikiui atsištatydinus, Liet. Tautininkų-fašistų Sąjungos pirmininku paskirtas J. Tūbelis, o generaliniu sekretorium D. Stan-kūnas. Sąjungos linkmė nesikei-čia.

Ministeris pirmininkas genero-las Černius tautininkams pareiškė:

"Mano vyriausybės pareiga laikytis tautos vado (Smetonos) nustatytos valstybės valdymo linkmės, bendradarbiauti seimui, suburti visos organizuotos tautos pajėgos vieningam, darniam valstybės kūrimajam darbui."

KAUNAS. — Naujoji vyriausybė paskelbė savo pareiškimą, kuris skamba taip:

"Visuomenės apvienijimo siekimas, sutelkiant tautos kūrybi-nes pajėgas; vyriausybė nebū-sianti atskirų srovių įtakoje, o daugiausia dėmesio bus atkreip-ta krašto saugumui: ekonomiko-je teks pertvarkyti ūkį, atsižvel-giant į naujas sąlygas, siekiant išlyginti Klaipėdos netekimo ža-lą; vyriausybė jaunimui lengvins sąlygas mokslintis Lietuvoje; kitose srityse tęs jau vykdomus darbus."

Italijoj ir vaikai (nuo 6 iki 11 metų amžiaus) mokunami kariško užsiėmimo. Kas met Italijos fašistai parsikviečia Italijon tam tikrą skaičių Kanados italų vaikų ir laiko juos bent porą mėne-sių militarinėse vaikų kempėse. Apmokinti, kaip skeisti fašistinę propagandą tarp vaikų, gr-žinami Kanadon.

Graikija Kenčia Didelę Baime, Kad Ji Gali Būti Sekanti Po Albanijos

Kaip ir buvo manyta ir rašyta. Italijos fašistai, palaikomi tankų ir 400 orlaivių, įsibrovė į Albaniją ir atrodo, kad greitai laiku ją užims.

Nors Albanijos kareiviai ir milicija smarkiai pasipriešino, tačiau prieš tokias jėgas atsilaikyti negali. Albanijos sostinė Tira-nas jau Italijos fašistų rankose.

Albanijos karalius Zogas su karaliene ir kelios dienos atgal gimusiu karaliaučiu pabėgo į Graikiją.

Italijos užsienio reikalų minis-teris Ciano atvykęs į Tiraną su-organizavo provizinę valdžią, kuri pasiuntė Mussoliniui telegramą, išreiškiančią šios valdžios ištikimybę Italijai.

Graikija, jausdama, kad ji gali būti sekanti po Albanijos, bijo dėtis prie Anglijos ir Francijos bloko, kad neužrūstinti Musoli-nio.

Į Anglijos pasiūlymą priimti Anglijos paramą, Graikija atsa-kė, kad jei Anglija mato reika-lą turėti Graikijos bazes dėl lai-vyno, gali jas paimiti be Graiki-jos sutikimo. Sutikimo duoti Graikija negalinti.

Tuo pačiu laiku Graikija prisibijo Bulgarijos. Taipgi nenori netekti Vokietijos užsakyimų.

Anglijos kabinetas, nujausdamas, kad tolimesnis Mussolinio žygiavimas Anglijos interesus Viduržemio jūroj pastatytų į didelį pavojų, nutarė informuoti Italiją, jog bile koks pasikėsini-mas ant Graikijos salos Korfu reikėtų karą.

Taipgi Anglija atsimesianti nuo "draugiškumo" sutarties, pada-rytos su Italija.

Tuo pačiu laiku įsakyta visi-siem Anglijos laivam Vidurže-mio jūroj plaukti į Graikijos pa-kraščius.

Maltoj įvesta speciali sargyba. Taipgi Anglijos karo laivai, buvę sustoję Italijos uostuose, grei-tai juos apleido.

Italijos fašistų valdžia šaukia daugiau rezervų.

Italijos kariuomenė, dalyvau-janti Albanijos užėmime, artina-si prie Graikijos rubėžiaus.

Jugoslavija taipgi kenčia di-delę baime. Manoma, kad Hun-garija gali greitai laiku pulti ant Jugoslavijos, kad atplėšti kroa-tus.

Francijos spauda rašo, kad generolas Frankas, palaikomas Hitlerio ir Mussolinio, reikalau-s, kad Gibraltaras būtų prijungtas prie Ispanijos.

Lenkijos ir Vokietijos santy-kiai nuolatos blogėja. Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ri-bentropas reikalaujas Lenkijos demobilizacijos.

KARALIUS ZOGAS SMERKIA ČEMBERLENĄ IR DALADJĘ

ATENAI, Balandžio 10. — Al-banijos karalius Zogas Mussolinį ir Hitlerį išvadino pasiutusiais, o Čemberleną ir Daladję mieguis-tais kvailiais.

Jis sako, kad jei Anglijos lai-vas palei Korfu salą būtų iššo-vęs nors vieną šūvį, tai Albanija būtų likusi nepaliesta.

Ed. Zdanaukas, vienas iš Kanados savanorių, kurs dar laikomas Franko nelaisvėj. Buvo manyta, kad ir jis paliuosuotas kartu su 35 kanadiečiais, kurie jau pasiekė Franciją, bet pasirodė, jog Zdanaukas ir dar keli kiti paliko Franko nelaisvę.

Suvienytų Valstijų Vadai Pranašauja Didelį Krizį Europoj Dar Šią Savaitę

WASHINGTON, U.S.A. — Su-vienytų Valstijų valstybės sek-retorius Cordell Hull, sakoma su prezidento Rooseveltto sutikimu, pareiškė, kad užpuolimas ant Al-banijos neabejojamai yra didelis grumojimas taikai.

Kitas aukštas valdžios oficia-lus nurodė, kad Albanijos užgro-bimas reiškia ženklą artėjančios audros. Jis pažymėjo, kad Suvie-nytų Valstijų valstybės ir karo departamentai maną, jog Hitle-ris dar šią savaitę galis sukelti didelį šturmą del Dancigo.

ITALIJA KONCENTRUOJA KARIUOMENĘ ANT SALŲ PRIE GRAIKIJOS

ATENAI, Balandžio 10. — Esą sužinota, kad Italija išsodinus 45,000 kareivių ant savo salų pa-lei Graikiją.

Tomis žiniomis Graikija labai susirūpinusi.

ISPANIJA PAŽADĖJO ROMOS-BERLYNO ASIAI PAGALBĄ

PARYŽIUS, Balandžio 10. — Laikraštis L'Oeuvre gavo žinių, kad generolo Franko, Vokietijos, Italijos ir Japonijos atstovų pa-sirašė karinę sutartį, sulyg ku-ris Ispanija koordinuos su Ro-mos-Berlyno-Tokio ašia.

Ispanijos orlaivyno, laivyno ir sausumos jėgų priderinimui prie ašies, Ispanijoj bus įsteigtas a-šies koordinacinis komitetas.

PARYŽIUS, Balandžio 10. — Vakar, kuomet krikščioniškas pasaulis baimės perimtas giedo-jo Aleliuja, o "šventosios" Ro-mos vaikai grobė nekrikščioniš-kei Albanijai, didelį galvosukį tu-rėjo ir krikščioniškos Francijos generalinis štabas. Jis nėjo į bažnyčią "prikelti Kristaus," bet planavo, kaip apsiginti nuo va-dinamos krikščioniškos Italijos ir Vokietijos.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS. ISEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetiui \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusmetiui \$1.75. Atakia kopija 5 centai.

Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1018, Toronto 5, Ontario, Canada.

Pasaulis Artinasi Prie Karo

Kiek anksčiau buvo galima manyti, kad karo bus išvengta. Reikėjo tik sudaryti stiprų demokratinį bloką prieš agresorius. Bet dabar, atrodo, agresoriai ant tiek išsidrąsino, kad jie pasirėmę nelaukti ilgai, nelaukti kol antiagresinis blokas susiformuos. Tą rodo keli faktai.

Pranešimai nurodo, kad Musolinis pasiuntė Ispanijon 18,000 kariuomenės, išlavintos kariauti kalnuose. Ši kariuomenė užimsianti pozicijas Pirėnų kalnuose, Francijos pasienyje. Tuo pačiu laiku Italija stengiasi įsitvirtinti Albanijoje, kad turėti bazę.

Vokietijos ir Italijos štabų viršininkų pasitarimas taipgi yra labai svarbus reiškinys.

Šie apsirėškimai rodo, kad po to, kai Čekoslovakija tapo visai sunaikinta ir Vokietijos ir Hungarijos užimta, agresoriai pradėjo manyti, kad jie gali karą laimėti, ir rengtis prie jo.

Gi taikos trokštančių valstybių blokas taip greitai nesiformuoja. Teisybė, kad Anglija mėgina sudaryti sutartis su Lenkija, Rumunija ir net Hungarija, bet to dar negana. Darbas vedamas labai pamažu ir nepasekmingai. Šiam darbui agresoriai gali užbėgti už akių ir pakrikdyti jį. Albanija yra mėginimas.

Jeigu dabar — ir visai tuoj, Anglija, Francija ir Suvienytos Valstijos, o jeigu jos sutinka — ir Sovietų Sąjunga, nesudarys stipraus bloko ir nepasakys agresoriams, kad jų grobimams atėjo galas, karo išvengti nebus galima. Klausimas tik kada jis išsiplės į pasaulinį.

Franko Valdžios Pripažinimas Nesutinka su Kalbomis

Suvenytų Valstijų prezidentas Rooseveltas daug kartų pasmerkė agresorius ir fašistus, bet jo vadovaujama valdžia nei kiek nesivaržydama pripažino generolo Franko valdžią Ispanijos valdžią. Toks pripažinimas visai nesutinka su kalbomis.

Generolo Franko valdžia neturėjo būti pripažinta, nežiūrint to, kad ji lojalistas apgalėjo. Jo valdžios niekas nerinko. Jis yra sukilėlis prieš demokratinę valdžią. Jis laimėjo karą, taipgi tik pagalba Italijos ir Vokietijos kariuomenių ir ginklų. Šale to, Frankui daug padėjo ir Anglijos ir Francijos vadai.

Ispanijos valdžia buvo išvyta iš Ispanijos. Ispanijos premjeras Negrinas savo rezignacijos nepadaė.

Toks Roosevelt valdžios pasielgimas savo laiku pakenks pačiam Rooseveltui ir jo šalininkams. Daugelis demokratų nustos pasitikėjimo Rooseveltu. Sakys didelis daiktas, kad jis pakalba, vistiek taip nedaro, kaip kalba.

Visa bėda su tokiais demokratais ta, kad pas juos nėra pasiryžimo laikytis, kovoti iki galo.

Kanados Valdžia Žada Padėti Farmeriams

Agrikultūros ministeris Gardiner pranešė, kad Kanados valdžia planuoja teikti pagalbą farmeriams. Sulyg to plano, valdžia užtikrinsianti farmeriams kviečių kainas. Pavyzdžiui, jeigu kviečių kainos nupulsiančios žemiau 60 centų, tai valdžia kviečius supirksianti po 60 centų. Panašiai busi daroma ir su kitais produktais.

Tiesa, kainos labai žemos, bet valdžia aiškina, kad ji imsianti atsakomybę už didesnį skaičių akry. Būsią užtikrintos farmeriams didesnės pajamos, negu pereiniais metais, kuomet valdžia buvo garantavusi po 80 centų už bušelį.

Be to, valdžia bedarbiams išdalinsianti 4,000,000 svarų sviesto, kad prašalinti sviesto perviršių ir tokiu būdu padidinti sviesto rinkas.

Nors numatoma, kad parama nebus tokia, kokios farmeriams reikalinga, tačiau yra jaučiama, kad šis valdžios žygis yra labai sveikas ir remtinas. Klausimas tik ar nesuras skerspajū.

Kviečių spekuliantai tokiai valdžios programai priešingi. Mat mašina jų progas pasipelninti. Jie dabar negalės kviečių pirkti pigesne kaina, kaip kad valdžia nusistatė mokėti. Atsiras ir kitų, kuriems nepatiks.

Čikagoj Laimėjo Demokratai

Balandžio 5 Čikagoj įvyko majoro, sekretoriaus ir išdininko rinkimai. Rinkimus laimėjo Naujos Dalybos šalininkai. Majoru išrinktas Kelly, demokratas.

Pirmrinkiminė kampanija ėjo labai įtemptai. Tokios agitacijos nebuvo niekad Čikagos istorijoje. Komunistai savo kandidatus ištraukė, kad nesuskaldyti balsų, ir ragino balsuoti už dalybinikus.

Kas pažymėtina, tai kad Socialistų Partija savo kandidatų neištraukė. Visa laimė, kad jie didelio skaičiaus balsų nuo demokratų nenutraukė ir tokiu būdu nepakenkė. Socialistų Partija matoma dar nenumatė, kad suskaldymas balsų galėjo padėti išrinkti reakcionierius.

Kanadoj irgi yra tokių socialistų, kurie nemato jokio skirtumo tarp liberalo ir fašistuojančio konservativo. Girdi, jie kapitalistai.

Teisybė, kad ir liberalai ir konservatvai kapitalistai. Bet ir tarp jų yra didelis skirtumas. Ir tarp jų yra pažangesnių. Todėl, negalint išrinkti socialisto ar komunisto yra daug geriau išrinkti pažangesnį kapitalistą, negu fašistuojantį. Prie pažangesnio galima turėti daugiau teisių organizuotis, rengtis laiku atėjus išrinkti savo atstovus.

Aidona Pauliūtė, kuri šio mėn. 22 dieną rengia koncertą Labor Lyceum. Pauliūtė dar tik trylikos metų, bet ji jau pagarsėjusi šokikė. Jos koncerte kiekvienam bus gera proga pamatyti jos išsilavinimą. Kadangi draugė Pauliūtė yra nemažai pagalbėjusi višoms Toronto lietuvių organizacijoms, todėl ji užsitarnauja visų Toronto lietuvių paramos.

APŽVALGA

Aldermanas Smithas Apie Lydersip Lygą

Žemiau talpiname pabaigą aldermano Stewarto Smitho kalbos per radio apie Lydersip Lygą. Jis tęsė:

Nors sunkieji krizio metai praėjo, bet Kanada nepasiekia 1929 metų gerlaikio, per kurį Kanados pajamos siekė kuone šešius milijonus dolerių. Kas stovi ant kelio? Ar mes galime rasti ką nors tokio, kad pateisintų pono McCullagh argumentus?

Mūsų valstybinės pajamos nuo 6 milijonų dolerių 1929 metais nupuolė iki keturių ir pusės milijono dolerių 1938 metais. Dauguma kanadiečių gerai žino ką tas jiems reiškia. Vargingiesiems gyventojams reiškia žemesnį gyvenimo standartą, gyvenimą be daugelio reikalingų daiktų. Kitiems net netekimą darbo, prašymą valdžios pašalpos, kuomet pas kiekvieną yra noras daryti viską, kad tik būtų ant dirbančiųjų sąrašo.

Be visai kitas dalykas su didžiuoju bizniu, jo pajamos nesumažėjo, nežiūrint to, kad reakcionierių propaganda aiškina priešingai. 1933 metais, kurie skaitėsi blogiausiais krizio metais, didžiojo biznio pajamos 13 nuosimčių buvo didesnės, negu 1926 metais. 1935 metais dividendai padidėjo nuo 10.6 iki 16.5 nuos. virš 1930 metų lygio.

Bet dar ne viskas! 1937 metais didžiojo biznio pelnas pasiekė dar aukštesnį laipsnį. O 1938 metais dividendai buvo dar didesni. 1938 metais kapitalistai pasidalino \$325,900,000 dividendų, pusterčio milijono dolerių daugiau, negu 1937 metais, ir 63 milijonais dolerių daugiau, negu 1930 metais.

Ar jūs matote šiuose faktuose bent kokį valdžios trukdymą industrijai? Visa bėda ne tame, kad valdžia neduoda užtektinai laisvės didžiajam kapitalui, o tame, kad valdžia leidžia jam grobti per daug.

Pono McCullagh argumentai

tai tiek verti, kiek jo pasakojimai, būk kiekvienas kapitalistas, kuris tik turi vienratį vežimėlį arba žolpiovę. Jis griebiasi visko, kas tik papuola, kad atitraukti jūsų mintis nuo finansinių interesų, tikrai atsakomųjų už visus vargus, ir suversti bėdą ant parlamentarinės sistemos.

Mūsų valst. pajamos nupuolė iki keturių milijonų dolerių, bet monopoliai ir korporacijos dabar gauna daugiau, negu gavo 1929 metais, kuomet mūsų šalies pajamos siekė šešius milijonus dolerių. Štai kas smaugia mūsų šalį.

Jeigu žmonės ir korporacijos, paimančios tiek daug mūsų šalies pajamų, ir toliau priešinsis tinkamoms algoms, jeigu ir toliau laikys tokias aukštas kainas, o atlyginimą gamintojams vis kirs, jeigu ir toliau perkamąją žmonių jėgą laikys daug žemesne, negu ji turi būti, jeigu ir toliau priešinsis viešiesiems darbams, ir jeigu atsisakys idėti savo kapitalą į produkciją, — kuomet, aš klausiu jus, galima pavadinti, jei ne didžiojo kapitalo sėdėjimo streikų?

Didysis kapitalas stovi pasiremus ant lėptos ir atsiskoko dirbti. Šimtai milijonų dolerių, paimtų iš mūsų šalies pajamų kiekvienais metais, laikomi užkeikti. Bedarbiai priversti dirbti už pašalpą, bet didysis kapitalas atsisako dirbti ne dėlto, kad jis negalėtų gauti užtektinai pelno, bet dėlto, kad jis ir dabar gauna per daug.

Nesenai buvo apskaičiuota, kad penki Kanados bankai gali paskolinti šešis milijonus dolerių. Jie turi išskolinti tikrai du milijonus ir tris šimtus milijonų dolerių. Jie dar turi tris milijonus ir septynis šimtus milijonų dolerių, kuriuos galėtų leisti apyvartoti. Patikrinus 150 korporacijų apyskaitas pasirodo, kad jos turi sutaupti apie \$743,555,389.

Šeštos mainų kompanijos, įskaitant dvi pono Wrigtho, Globe and Mail savininko, sutauptu turi \$95,000,000.

Tūkstančiai šalies reikalų verkė verčia pinigų. Mums trūksta 200,000 namų, bet 1938 metais namų statyba siekė tik 32.5 nuos. 1929 metų statybos, bet ir ši statyba buvo vėdama daugiau dėka federalės valdžios skiriamų pasukų. Galėtų būti vykdomas švento Lauryno upės projektas, kuris parūpintų tūkstančius darbo ir daug užsakyimų įvairioms industrijoms. Reiktų pradėti miškų atželdinimo darbus. Mūsų pačių miestui reikalingas sručių surinkimo ir perdirbimo fabrikas ir kelių sutvarkymas, neužmirštant ir namų problemos.

Mano supratimu, mes turim surasti kelius mūsų 400,000 bedarbių suvienijimui su nedirbančių kapitalu. Jeigu privatinis kapitalas nuo tokios vienybės atsisako, tuomet valdžios pareiga griebtis atitinkamų priemonių gelbėjimui šalies.

Valsčių tarybų, provincijų ir federalės valdžių žygiai sutinka įvairias skerspaines iš įvairių užvedimų pusės, kurie naudojami žmonių nepasitenkinimą nori visą bėdą suversti ant demokratijos. Štai kame glūdi visa paslaptis. Šią tiesą pradeda matyti net ir liberalų ir konservatyvių partijų progresyviai nariai.

Spaudžiama iš pažangiečių pusės, King valdžia daro nekuriuos pasisukimus į teisingą pusę, bet ir tie menki pasisukimai sutinka daug sunkumų, ypatingai Ontarijoje. Jeigu žmonės greitai nesivienys ir nepasius į valdžios įstaigas tokių žmonių, kurie griebtųsi atitinkamų žygijų sugrąžinimui gerlaikio, mes atsidursime naujame krizyje, išsukta me monopolinio kapitalo.

Baigdamas noriu pažymėti, kad propaganda, nurodanti, jog mes turime per daug valdžių, nieko kito nesiekia, kaip tik pakenkti demokratinės valdžios principui ir sustiprinti didįjį kapitalą, nurodinėjant, kad didelis skaičius val-

džių trukdo bizniui, kad panaikinus miestų tarybas, provincinius seimelius ir įsteigus nacionalę valdžią mes susilauktume gerlaikio.

Tikrenybėje atsitiktų visai priešingai. Todėl mums reikia stiprinti demokratines valdžias, plėsti demokratiją, duoti galimybių žmonių valiai paimti viršų ant didžiojo kapitalo itakos valdžioje. Mes turime apkarpyti monopolinio kapitalo galią, o sustiprinti žmonių galią per demokratinę valdžią, jeigu mes norim atsteigti gerlaikį.

Redakcijos Atsakymas

Zuzei, Nixon, Ont.: — Draugė norite žinoti, ar Damašienė sveika, ar mirus, bet nepasakote kuri. Jeigu turite mintįje tą, kuri išsoko pro langą iš ligoninės, Hamiltonė, tai aišku, kad ji mirus, o jeigu apie kurią kitą, tai kitas klausimas. Draugė G. Damašienė, Beardmore, Ont., pati pranešė, kad sveiksta.

Belgija Dabar Stipresnė, Negu Prieškariniais Laikais

BRIUSELIS, Belgija. — Toliaus numatančių militaristų apskaičiavimais, Belgija galėsianti suvaidinti didesnę rolę ateinančiam kare, negu kad suvaidino 1914-1918 metais. Dabar ji yra daug stipresnė atmušimui vokiečių puolimo. Belgijos "mažoji Maginot fortų linija", išbūdavota Vokietijos parubežyje, yra labai atspari, o jos armija taikos laiku susideda iš 86,000 vyrų. Apskaičiuojama, kad paskelbus mobilizaciją, Belgija tuojau apginkluos ir į frontą pastatys daugiau 250,000 vyrų.

Paryžiaus militariniai ekspertai mano, kad šioji armija pajėgs atlaikyti vokiečių puolimą visur, išskyrus patį rytinį Belgijos kampą, iki pribus į pagalbą anglai ir francūzai.

Belgijos mobilizavimąsi prieš vokiečius parodą ir praėjusieji parlamento rinkimai. Nežiūrint jos įsisenėjusių politinių ligų, reksistų (fašistų) partija buvo visiškai išsluota, o flamų nacionalinė partija, kuri veda separatistinę vokiečių finansuojamą politiką, gavo tik 1-ną vietą daugiau parlamente. Tas parodo, kad flamų tauta atsuko savo užpakalį Flamijos atskyrimo nuo Belgijos piršliams.

Belgija 1936 metais atsiskyrė iš Francijos orbito ir vedė vadinamą "neutralumo politiką," kurią dabar nutarė pavadinti "nepriklausomybės politika." Tačiau atrodo, kad ateinančiam kare Belgija galės palikti neutrali. Visi ženklai rodo, kad vokiečiai puls ir Belgiją. Bet pirmiau puls Olandiją, nes tam yra keletas priežasčių. Pirmiausia, Olandija turi daug ilgesnį pajūrį, kuris daugiau tinkamesnis Vokietijos submarinų bezėms, negu trumpa Belgijos pajūrinė juostelė. Antra, Olandijos teritorija taip pat gera įsteigimui orlaivų bazių, iš kurių galima atakuoti Angliją. Trečia, Olandijos armija susideda iš apie 30,000 vyrų ir jos apsigynimo linijos prieš Vokietiją yra labai silpnos, palyginus su gerai fortifikuotu Belgijos-Vokietijos pasieniu. O dar daugiau, vokiečiams daug lengviau įsiveržti į Belgiją per Olandijos rubežių iš šiaurės, negu per Vokietijos rubežių — iš rytinės pusės.

Sios priežastys ir rodo, kad Vokietijos naziai puldami Franciją vėl versis per Belgiją, bet pirmiau puls Olandiją.

NYKSTA VIDURIU SILTINE

Marijampolė. — Kovo 13 dieną apskrities ligoninėje buvo tik 17 sergančių vidurių šiltine, kurių skaičius šiomis dienomis dar sumažės. Pastebima, kad jau kuris laikas susirgimų vidurių šiltine mažiau, negu pasveikimų.

džių trukdo bizniui, kad panaikinus miestų tarybas, provincinius seimelius ir įsteigus nacionalę valdžią mes susilauktume gerlaikio.

Tikrenybėje atsitiktų visai priešingai. Todėl mums reikia stiprinti demokratines valdžias, plėsti demokratiją, duoti galimybių žmonių valiai paimti viršų ant didžiojo kapitalo itakos valdžioje. Mes turime apkarpyti monopolinio kapitalo galią, o sustiprinti žmonių galią per demokratinę valdžią, jeigu mes norim atsteigti gerlaikį.

Redakcijos Atsakymas

Zuzei, Nixon, Ont.: — Draugė norite žinoti, ar Damašienė sveika, ar mirus, bet nepasakote kuri. Jeigu turite mintįje tą, kuri išsoko pro langą iš ligoninės, Hamiltonė, tai aišku, kad ji mirus, o jeigu apie kurią kitą, tai kitas klausimas. Draugė G. Damašienė, Beardmore, Ont., pati pranešė, kad sveiksta.

Belgija Dabar Stipresnė, Negu Prieškariniais Laikais

BRIUSELIS, Belgija. — Toliaus numatančių militaristų apskaičiavimais, Belgija galėsianti suvaidinti didesnę rolę ateinančiam kare, negu kad suvaidino 1914-1918 metais. Dabar ji yra daug stipresnė atmušimui vokiečių puolimo. Belgijos "mažoji Maginot fortų linija", išbūdavota Vokietijos parubežyje, yra labai atspari, o jos armija taikos laiku susideda iš 86,000 vyrų. Apskaičiuojama, kad paskelbus mobilizaciją, Belgija tuojau apginkluos ir į frontą pastatys daugiau 250,000 vyrų.

Paryžiaus militariniai ekspertai mano, kad šioji armija pajėgs atlaikyti vokiečių puolimą visur, išskyrus patį rytinį Belgijos kampą, iki pribus į pagalbą anglai ir francūzai.

Belgijos mobilizavimąsi prieš vokiečius parodą ir praėjusieji parlamento rinkimai. Nežiūrint jos įsisenėjusių politinių ligų, reksistų (fašistų) partija buvo visiškai išsluota, o flamų nacionalinė partija, kuri veda separatistinę vokiečių finansuojamą politiką, gavo tik 1-ną vietą daugiau parlamente. Tas parodo, kad flamų tauta atsuko savo užpakalį Flamijos atskyrimo nuo Belgijos piršliams.

Belgija 1936 metais atsiskyrė iš Francijos orbito ir vedė vadinamą "neutralumo politiką," kurią dabar nutarė pavadinti "nepriklausomybės politika." Tačiau atrodo, kad ateinančiam kare Belgija galės palikti neutrali. Visi ženklai rodo, kad vokiečiai puls ir Belgiją. Bet pirmiau puls Olandiją, nes tam yra keletas priežasčių. Pirmiausia, Olandija turi daug ilgesnį pajūrį, kuris daugiau tinkamesnis Vokietijos submarinų bezėms, negu trumpa Belgijos pajūrinė juostelė. Antra, Olandijos teritorija taip pat gera įsteigimui orlaivų bazių, iš kurių galima atakuoti Angliją. Trečia, Olandijos armija susideda iš apie 30,000 vyrų ir jos apsigynimo linijos prieš Vokietiją yra labai silpnos, palyginus su gerai fortifikuotu Belgijos-Vokietijos pasieniu. O dar daugiau, vokiečiams daug lengviau įsiveržti į Belgiją per Olandijos rubežių iš šiaurės, negu per Vokietijos rubežių — iš rytinės pusės.

Sios priežastys ir rodo, kad Vokietijos naziai puldami Franciją vėl versis per Belgiją, bet pirmiau puls Olandiją.

NYKSTA VIDURIU SILTINE

Marijampolė. — Kovo 13 dieną apskrities ligoninėje buvo tik 17 sergančių vidurių šiltine, kurių skaičius šiomis dienomis dar sumažės. Pastebima, kad jau kuris laikas susirgimų vidurių šiltine mažiau, negu pasveikimų.

Belgijos mobilizavimąsi prieš vokiečius parodą ir praėjusieji parlamento rinkimai. Nežiūrint jos įsisenėjusių politinių ligų, reksistų (fašistų) partija buvo visiškai išsluota, o flamų nacionalinė partija, kuri veda separatistinę vokiečių finansuojamą politiką, gavo tik 1-ną vietą daugiau parlamente. Tas parodo, kad flamų tauta atsuko savo užpakalį Flamijos atskyrimo nuo Belgijos piršliams.

Belgija 1936 metais atsiskyrė iš Francijos orbito ir vedė vadinamą "neutralumo politiką," kurią dabar nutarė pavadinti "nepriklausomybės politika." Tačiau atrodo, kad ateinančiam kare Belgija galės palikti neutrali. Visi ženklai rodo, kad vokiečiai puls ir Belgiją. Bet pirmiau puls Olandiją, nes tam yra keletas priežasčių. Pirmiausia, Olandija turi daug ilgesnį pajūrį, kuris daugiau tinkamesnis Vokietijos submarinų bezėms, negu trumpa Belgijos pajūrinė juostelė. Antra, Olandijos teritorija taip pat gera įsteigimui orlaivų bazių, iš kurių galima atakuoti Angliją. Trečia, Olandijos armija susideda iš apie 30,000 vyrų ir jos apsigynimo linijos prieš Vokietiją yra labai silpnos, palyginus su gerai fortifikuotu Belgijos-Vokietijos pasieniu. O dar daugiau, vokiečiams daug lengviau įsiveržti į Belgiją per Olandijos rubežių iš šiaurės, negu per Vokietijos rubežių — iš rytinės pusės.

Sios priežastys ir rodo, kad Vokietijos naziai puldami Franciją vėl versis per Belgiją, bet pirmiau puls Olandiją.

NYKSTA VIDURIU SILTINE

Marijampolė. — Kovo 13 dieną apskrities ligoninėje buvo tik 17 sergančių vidurių šiltine, kurių skaičius šiomis dienomis dar sumažės. Pastebima, kad jau kuris laikas susirgimų vidurių šiltine mažiau, negu pasveikimų.

Belgijos mobilizavimąsi prieš vokiečius parodą ir praėjusieji parlamento rinkimai. Nežiūrint jos įsisenėjusių politinių ligų, reksistų (fašistų) partija buvo visiškai išsluota, o flamų nacionalinė partija, kuri veda separatistinę vokiečių finansuojamą politiką, gavo tik 1-ną vietą daugiau parlamente. Tas parodo, kad flamų tauta atsuko savo užpakalį Flamijos atskyrimo nuo Belgijos piršliams.

Belgija 1936 metais atsiskyrė iš Francijos orbito ir vedė vadinamą "neutralumo politiką," kurią dabar nutarė pavadinti "nepriklausomybės politika." Tačiau atrodo, kad ateinančiam kare Belgija galės palikti neutrali. Visi ženklai rodo, kad vokiečiai puls ir Belgiją. Bet pirmiau puls Olandiją, nes tam yra keletas priežasčių. Pirmiausia, Olandija turi daug ilgesnį pajūrį, kuris daugiau tinkamesnis Vokietijos submarinų bezėms, negu trumpa Belgijos pajūrinė juostelė. Antra, Olandijos teritorija taip pat gera įsteigimui orlaivų bazių, iš kurių galima atakuoti Angliją. Trečia, Olandijos armija susideda iš apie 30,000 vyrų ir jos apsigynimo linijos prieš Vokietiją yra labai silpnos, palyginus su gerai fortifikuotu Belgijos-Vokietijos pasieniu. O dar daugiau, vokiečiams daug lengviau įsiveržti į Belgiją per Olandijos rubežių iš šiaurės, negu per Vokietijos rubežių — iš rytinės pusės.

Sios priežastys ir rodo, kad Vokietijos naziai puldami Franciją vėl versis per Belgiją, bet pirmiau puls Olandiją.

PASTABOS

Kuomet visas krikščioniškas pasaulis šventė Velykas, kuomet katalikų bažnyčios galva, popiežius Pijus XII šaukė pasaulį prie taikos, — Musolinio fašistai, su tankais, orlaiviais ir kitais žudymo pabūklais žvangino Albanijoje, skerdė nekaltus Albanijos gyventojus.

Taip tai fašistai šventė Velykas.

Tačiau nei popiežius, nei kuris kitas katalikų dvasiškis jų nepasmerkė, neprakeikė Musolinio ir jo gaujų už tokius barbariškus darbus.

Reakcionieriai dažnai rėkia, kad komunistai stovi už revoliuciją, už naudojimą jėgos, bet jie tame yra didžiausi kaltininkai.

Štai Musolinio gaujos užgrobė Etiopiją, sudaužė Ispanijos respublikos jėgas, dabar pasigrobė Albaniją. Hitleris užgrobė Čekoslovakiją, Austriją, Klaipėdos kraštą. Japonija veržiasi į Kiniją. Milijonai žmonių krinta kaip lapai nuo reakcionierių ginklų.

Kapitalistai yra žiauriausi brutalai. Jie neklusia žmonių noro. Jei jiems pelninga, jie tuoj siunčia tankus, orlaivius, kanutes ir kitus žudymo įrankius.

Tų budelių liaudis su maldomis nesuvaldys. Prieš jėgą teks panaudoti jėgą.

Bet liaudis niekad nebuvo ir nebus užpuolikė. Jai visuomet tenka gintis. Jei tenka jėgą naudoti, kad apsiginti nuo tokių barbarų, kad apginti civilizaciją.

Liaudis stovi už demokratiją, už daugumos valios pasireikimą, o kapitalistai to nepripažįsta. Jie visur ir visuomet vartoja smurtą.

Beje, Albanija yra dar vienas skaudus smūgis Čemberleno politikai. Tai dar vienas įrodymas, kad Muncheno konferencijos rezultatai patarnavo ne taikai, o karo priartinimui.

O kiek buvo pykčio ant pažangios spaudos, kuomet ji tą nurodinėjo laike Muncheno konferencijos ir po konferencijos.

Dabar pažangi spauda sako: Anglija, Francija, Suvienytos Valstijos ir Sovietų Sąjunga turi sudaryti antiagresinį bloką ir pasakyti agresoriams, kad jų maršavimui į mažesnių valstybių sostines turi būti galas.

Jei to nebus greitai laiku atsieta, pasaulis užsielsenos karo ugnimi, o to rezultatai civilizacijai bus labai skaudūs.

Bet gi nekurių valstybės, y ypatingai Anglija, tokio bloko nenori.

Italijos valdžia sako, kad Albaniją užėmus Italija toliau neis. Anglijos diplomatams to ir pakako — nusiraminti.

Hitleris, gavęs Sudetus, irgi sakė tą patį, bet ar taip buvo? Taip bus ir su Italijos pažadais.

Bet del tokios situacijos pasaulyje kaltė puola ne vien ant diplomatų. Didelė dalis kaltės puola ir ant darbo žmonių.

Darbo žmonės, šaukiami protestuoti prieš netikusią politiką, prieš pataikavimą agresoriams, neatsiliepė. Darbo žmonės neėmė aktyvumo.

Kanados valdžia parduoda nikelį ir kitą karo medžiagą agresoriams, kurie ruošias paskandinti pasaulį ugnyje ir kraujuose. Darbo žmonės neranda reikalo protestuoti.

Kanados valdžia sekė paskui Čemberleną ir padėjo agresoriams, o darbo žmonės tylėjo.

Dabar Kanados valdžia jau kalba apie ėjimą į karą, jei tik Anglija eis.

Jei Kanada turi eiti į karą ir gelbėti Angliją, tai ji turėjo reikalauti geresnės Anglijos diplomatijos.

J. Yla

"Ne čia, Jurgi, ne čia."

Mokslas, Technika ir Ivairenybės

Princo Vorontsovo Rūmai, Dabar Tapę Liaudies Kurortu

Kryme, prie Juodųjų jūrų, labai gražioj vietoj stovi Alupka muziejus. Tai garsieji Vorontsovo rūmai. Jų fundatorius princas Vorontsovas mokinosi Anglijoje ir išrodo virto višiška angliuota atžala, apie ką liūdi angliškais veikalais užverstos jo knygyno lentynos. Tame knygyne randasi keletas fraciškių veikalų, bet už tai negalima atrasti nei vienos rusiškos knygos. Negana to, princas Vorontsovas atsisakė kalbėti savo motinos kalba ir ją vadindavo "barbarų kalba".

Išrodo, kad Rusija šiam elegantiskam prašmatnūniui buvo negera, o reikalinga tik tam, kad surinkus turtus nuo nesukaitomų ketvirtinių kilometrų geriausios žemės ir išspaudus iš daugybės rusų vergų gyvenimą.

Princas Vorontsovas, prieš šimtą metų nutaręs pasistatyti Alupkoj šiuos pasakiškus

gražius rūmus, nuvyko į Angliją ir ten susitiko su garsiuoju architektu Matthew Blore. Blore paėmė senai jau apleistus gotiškus ir mauriškus statybos stilius, juos gražiai suharmonizavo ir puikiai paruošė rūmams planą.

Žiūrėdami į šiuos rūmus nuo Juodųjų jūrų kranto, beabejo, jūs pamanykite, kad šie fantastiški rūmai priklauso kokiam nors Moroko kalifui, bet jei pažiūrėsite iš priešingos pusės, nuo gražaus kalno, pamanykite, kad tai angliški, vadinamo Elizabetoniško periodo rūmai, kurie randasi netoli Londono.

Suprantama, Vorontsovas nevilkinio laiko ir išsinešdino 1920 metais, kuomet Krymo darbininkai ėmė į savo rankas valdžią. To pasekmėje 200 kambarių turintieji rūmai virto Alupka muziejaus rūmais, kuriuos dabar kas savaitę atlanko tūkstan-

čiai darbininkų ir valstiečių, turistų ir gėrisi pasakišku jų gražumu. Daugiausia rūmus atlan-ko švenčių ir ekskursijų proga, kurios pripažintos kaip reikalingos kiekvienam Sovietų piliečiui, švenčių ir ekskursijų proga naudojasi milijonai Sovietų piliečių.

Vorontsovas stengėsi tapti garsiausiu danės kūrinių rinkėju. Kiekvienas stovėdamas didulės salės gali stebėtis, kaip jis papuošė aukštai esamas lubas ir sienas senųjų valdovų piešiniais. Čia matosi Andreas del Sarto, Leonardo da Vinci ir daugybė garsiųjų Flamijos, Olandijos, Anglijos, Italijos, Vokietijos ir Ispanijos dailininkų, gyvenusių nuo šešioliktojo iki devynioliktojo amžiaus, kūrinių. Čia sudėta senoviniai ir paši-šybos kūriniai. Dabar ateina ir stydžiai žiūri darbininkai ir

valstiečiai. Daugelis atsilankiusių valstiečių pasakoja, kaip jų protėviai gimdavo pasiūrėse ir likę beraščiais, visų paneigti ir skriaudžiami mirėdavo grioviuose. Jų ainiai irgi valstiečiai, bet koks skirtumas! Jie raštingi, kultūringi žmonės ir niekas jų nevaržo įžengti į didžiulias sales, žengti garsiuoju baltuoju marmuru ir stebėtis gražiosiose terasose.

Daugelis šių turistų protėvių visą savo amžių vergavo Vorontsoviui, kad uždirbtų jam pinigų del šių rūmų statybos, bet gal ne rūmų fundatorius, nei garsusis Italijos dailininkas Vinci nepamane, kad ateis didžioji socialinė revoliucija ir garsiuosius rūmus bei kūrinius susocializuos del žmonių.

Angliškas daržininkas rūmų aplinkumoj atliko labai įsmintingą darbą. Jisai tarp nuslinkusių akmenų sutaisė gražias lysves gėlių, paruošė žuvinis prūdus ir prisodino didžiulių raudonmedžių, cedrų, palmių, olandų ir kitų gražių medžių. Taip pat žemės šlankimo betvarikiai išmėtytos uolos buvo paverstos į puikių uolų daržą, pavadinimą "chaosus".

Aplinkui rūmus esantieji paminklai rodo, kad Vorontsovas šunis daugiau įvertino, negu savo vergus. Galima dairytis apie rūmus kiek tik nori, tačiau niekur nepamatysi pastatūsiams vergams paminklo. Bet už tai randasi uoloje iškirstas paminklas princesės šuniui "poochui". Iširsta akmenyje šuns atsiradimo ir nudvėsimo data ir visas akmuo akmuo paverstas lyg į mauzolejų, primenantį princesės šunį.

Beje, čionai randasi savotiškas paminklas vergams! Tai tam tikroje distancijoje nuo Vorontsovo rūmų mažas obeliskas. Šis akmuo pastatytas tam, kad totorių giminės vergai ir valstiečiai žinotų iki kokių jie turi teises uždėti savo koją. Totoriams, kurie Kryme buvo išgyvenę apie 600 metų, Vorontsovas draudė įžengti į savo teritoriją. Dabar laikai persimainė, aplinkui Vorontsovo rūmus ir viduje vaikšto rusai, ukrainai ir totoriai draugai ir stebi buvusios vergijos paminklą. To nepamane prin-

cas Vorontsovas, nepamane ne architektas Blore, bet už tad pamane rusiški ir totoriški vergai statydami rūmus, kad ateis toks laikas, kada tie iš žaliojo grafito pastatyti rūmai liks darbo žmonių priežiūroje. Ta diena išaušo lapkričio 7, 1917 metais.

P. F.

Prarado Ranką, Bet Parėjo Namu

TORONTO. — Septyniolikos metų amžiaus jaunuolis John Bates aną naktį parvažiavęs prekinio traukinio iš Hamiltono ties Mimico traukinio kiemu šoko iš traukinio, bet paslydo ir po traukinio ratais pakiso netoli alkūnės dešinę ranką.

Buvo naktis, traukinys sau nuvažiavo, o jaunuolis liko niekieno nepastebėtas. Tačiau nepalpo, kai rąja ranka paėmęs nuo rėlių beveik iki alkūnės ranką ir parėjo į už keletos blokų esančius savo tėvų namus. Buvo 3 valandą nakties, kai tėvai pamatė pas duris baisų vaizdą.

Charakteringa, kad nedaug tekėjo kraujas; mat traukinio ratai užspaudė didžiulias gyslas.

Nelaimingojo jaunuolio tėvai sako, kad jaunuolis prieš keletą dienų nuvyko į Hamiltoną ieškoti darbo, ten negavęs grįžo atgal ir netoli namų sutiko nelaimę.

Keistas Bandymas

Prieš dvidešimt metų amerikoni milijonieriui Feliksui Dausoniui netyčiomis pateko į rankas francūzo Žan Žak Ruso knyga apie auklėjimą. Toje knygoje buvo labai gražiai įrodyta, kad žmonės be jokių ydų gali užaugti tik auklėjami laisvai, gamtoje.

Milijonierius panoro tai išbandyti praktiškai. Jisai nežinojo, kad pats Ruso praktiškai savo vaikus atiduodavo auginti našlaičių prieglaudoms. Buvo daugely kraštų paskelbta, kad milijonierius ieškąs dviejų vaikų — mergaitės ir berniuko, kuriuos noris įsūnyti. Atsirado labai daug pasiūly, bet po nuodugnaus apžiūrėjimo išrinko šešių metų berniuką Oskarą Zybel, švedą ir trijų metų mergaitę Ievą Darvas, vengrę.

Mrs. Duncanson, 77 metų amžiaus, ir Mr. Louis Styer, 59 metų amžiaus, išleina iš Los Angeles namo, kur jie užsiregistravo del vedybų. Tai bus devintos Mrs. Duncanson vedybos. Keturi vyrai mirė, o kitiems keturiems davė divorsą.

Jiems nusamdė didelį parką su urvais pasislėpti nuo ilgesni lietaus. Tame parke jie turėjo gyventi visai atskirti nuo civilizacijos. Jie negalėjo naudoti drabužių, lovomis, virtuve. Laikė didesnio šalčio galėjo įsivynioti į žvėrių kailius, gultu turėjo taip pat ant kailių, o valgyti galėjo tik žalius produktus.

Taip juodu išgyveno dvidešimt metų. Abudu buvo labai gražiai išaugę, tvirtos sudėjimo nes dažnai sportuodavo, nebijojo nei karščio, nei šalčio. Mokėjo joti, bėgti ir plaukti. Viskasėjo, kaip sviestu patepta. Dvidešimtais amžiaus metais jaunuolis pradėjo labiau įdomauti Ieva ir kreipti dėmesį į savotišką jos sudėjimą. Buvo panašu kad jisai įsimylėjo ir tapo smalsus.

Vieną dieną milijonierius turėjo iškelti Amerikon labai svarbiais reikalais. Stebėjimas ir priežiūra nutrūko labai svarbia-

me momente. Jam nesant į parką aikštė nusileido kelevinis lėktuvas, kuriam buvo pradėjęs blogai veikti motoras. Išlipę keleiviai pamatė du nuogus "laukinius", kurie buvo labai gražūs ir nustebę žiūrėjo į keistus kelevius. Bet jie greit susidraugo ir Ieva su noru avėsi šilkinėmis kojineis, švelniais baltiniais, gražiomis suknelėmis, o Oskaras mielai rūkė cigarus ir gėrė svaigalus.

Ievą tuoj nugalėto Nicon, kaip šokėja, o Oskaras gavo natūralaus sporto instruktoriaus vietą.

Sugrįžęs milijonierius rado lizdą tuščią ir turėjo pripažinti, kad Ruso buvo neteisus. Bet teisi buvo meilė, nes ji nugalėjo ir Ieva su Oskaru senesai susituokė Budapešte.

VESKITE SAVO REIKALUS IR PIRKITE PAS TUOS, KURIE SKELBIASI "L. BALSE."

Vorontsovo rūmai Kryme.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsą)

— Bėk prie telefono ir iššauk Ypatingą skyrių, — įsakė jam Tokarevas. — O tu apie duoną niekam nei žodelio. — perspėjo jis Dubovą.

Po pusvalandinio barnio su tinginiu telefonistu, užsispyrėlis Holeva dasigavo ryšį su Ypatingo skyriaus viršininko pagelbininku Zuchrajam. Klausydamas jo rietenų, Tokarevas nekantriai stovinėjo tai ant vienos, tai ant kitos kojos.

— Ką, duonos nepristatė? Aš tuojaus sužinosiu, kas tą padarė? — grąsinančiai šaukė į telefono ragelį Zuchrajas.

— Tu man pasakyk, kuom mes rytoj žmones maitinsim? — piktai rėkė į telefoną Tokarevas.

Zuchrajas, matomai, ką nors apgalvojo. Po ilgos pauzos partinio kolektyvo sekretorius išgirdo:

— Duoną pristatysim naktį. Aš pasiūsiu su automobiliu Litkę, jis kelią žino. Prieš rytą duona bus pas jus.

Tik diena brėkšant į stotį pribuvo apilęs automobilis, pilnas prikištų maišų su duona. Iš jo išlindo nuvargintas bemiegės nakties Litkės sūnus.

Kova už statybą paastrėjo. Bet iš gelžkelio valdybos pranešė: nėra žuolių (špalų). Mieste negalėjo surasti būdų, kaip pervežti bėgius į statybos vietą, o taip pat garvežėliai, pasirodė reikalavo gero remonto. Pirmoji

partija baigė savo darbo laiką, o pamaina nepribuvo, užlaikyti išaikvojusius visas savo jėgas žmones nebuvo kalimybės.

Sename barake iki vėlyvos nakties, prie mažos lempelės šviesos, aktyvas darė savo pasitarimus.

Anksti rytmetėje išvažiavo į miestą Tokarevas, Dubova, Klavičiokas, pasiimdami su savim dar šešis del garvežių remonto ir bėgių pristatymo. Klavičiokas, kaip iš profesijos specialistas, buvo pasiūstas kontrolierium ir tiekimo skyrių, o likusieji — į Puščiają Vodicą.

Lietus pylė ir pylė be pertraukos. Korėginas su vargu ištraukė iš lipnaus molio koją ir pagal aštrų šaltį pėdoje suprato, kad supuvęs bato padas visiškai nuplyšo.

Nuo pat atvažiavimo čionais jis kentėjo del prastų batų, kurie visada buvo šlapi ir pilni purvo; o dabar vienas bato padas atitrūko visiškai, ir nuoga koja stovėjo ant aštrių šaltų molinių košė. Batai išvedė jį iš rikiuotės. Ištraukęs iš purvo bato liekaną, Povilas su beviltingumu pažiūrėjo į jį ir sulaužė duotą pažadą nesikolioti. Jis su bato liekana nutraukė linkui barako. Atsisėdęs prie kariškos lauko virtuvės, nuvyniojo purvo prisigėrusį autą ir ištisė prie pečiaus nuo šalčio sustingusias kojas.

Ant virtuvės stalo piaustė burokus Odorka, gelžkelio sargo žmona, kuri buvo paminta kaip virėjo pagelbininkė. Šitą nesena

sargo žmoną gamta apdovanojo viskuom iki valios: vyriškus placius pečius, didelę krūtinę ir tvirtą standų liemenį ir kojas; ji priitrusiai vartojė peilį, ir ant stalo augo krūva priplautų daržovių.

Odorka metė į Povilą nebojanti žvilgsnį ir piktai paklausė:

— Tai ką, prie pietų taikaisi? Dar per anksti. Nuo darbo, vyrelė, matomai, pasprukai. Kur tu tenais kojas kiši? Čionais virtuvė, o ne pirtis, — ėmė jį nagan Korėgina.

Įėjo apysenis virėjas.

— Batai suplyšo ir skūtus, — paaiškino savo atsilankymo ir virtuvę prieštai.

Virėjas apžiūrėjo suplyšusį batą ir mostelėjo galva į Odorką:

— Jos vyras nusimano batsiuvo amatą, jis tau gali pagelbėti, o be batų pražūtis.

Klausydama virėjo, Odorka žiūrėjo į Povilą ir biskutį susijaudino.

— O aš jus už padaužą paskaičiau, — prisipažino ji.

Povilas dvejojančiai nusišypsojo. Odorka atyžiai apžiūrėjo batą.

— Mano vyras jo netaisys, jis niekam nebetinkamas, o kad nesusižeisti ir nenušalti kojos, aš jums atnešiu seną kaliošą, pas mus pastogėj vienas mėtosi. Ar galima taip kentėti?! Jeigu ne šiandieną, tai rytoj užklups šaltis, prapulsite, — jau atjaučiančiai kalbėjo Odorka ir padėjus peilį išėjo.

Greitai ji sugrįžo su giliu kaliošu ir storois drobės gabalu. Kada apvyniota ir sušildyta koja buvo patalpinta į šiltą kaliošą, Povilas su tyliu dėkingumu pažiūrėjo į sargo žmoną.

Tokarevas atvažiavo iš miesto susijaudinęs, sušaukęs į Helevos kambarį aktyvą ir perdavė jiem liūdnas naujienas

— Visur mišinys. Kur tik neini, visur

ratai sukasi, bet vis ant vietos. Mažai mes, matytis, baltųjų žasų išgaudėm, mūsų amžių jų užteks, — pasakiojo senis susirinkusiems. — Aš, vyručiai, pasakysiu atvirai: visas dalykas nei velniamis nevertas. Antros pamainos dar nesurinko. O kiek atsiųs nežinia. Šaltis jau ant nosės. Iki jis ateis, nors mirti, o pelkę reikia perėti, nes kitaip žemės ir dantimis neįkasi. Na, tad štai, vyrukai, mieste paims už pakarpas visus; kas tik daro trūkumą, o mums čionais reikia padvigubinti greitumą. Penkis sykius mirti, bet šią siaurojo gelžkelio liniją reikalinga praveisti. Antraip kokie gi iš mūsų bolševikai bus, tikri sūgubėliai, — kalbėjo Tokarevas įtemptu plieniniu balsu. Blizgančios iš po antakių akys sakyte sakė apie jo tvirtą nusistatymą ir griežtą užsispyrimą. — Šiandieną padarysim prie uždary durų susirinkimą, išaiškinsim saviesiems visą padėtį, o rytoj visi į darbą. Visus bepartiečius paleisime, o patys liksim. Štai gubkomo nuosprendis, — padavė jis Pankratovui sulankstyti į keturias dalis lapą.

Per jo pečius Korėginas perskaitė: "Skaityti būtinu reikalu palikti prie statybos visus komсомоlo narius, pakeičiant juos ne anksčiau iki bus pasiūstas į miestą pirmasis traukinys su malkomis. Už gubkomo sekretorių R. Ustinovičą."

Mažam barake nėra vietos pasisukti. Šimtas dvidešimt žmonių jį pripildė kupinai. Stovėjo prie sienų, sėdėjo ant stalų ir net ant virtuvės.

Susirinkimą atidarė Pankratovas. Tokarevas kalbėjo neilgai, bet jo kalbos užbaiga visus pakirto:

— Rytoj komunistai ir komсомolcai į

miestą nevažiuoja.

Senio ranka padarė ore gestą pabrūkdamą tikrą nuosprendį. Tas rankos gestas nuslavė visą viltį grįžti į miestą, pas savuosius, išsinešdinti ant visados iš tos pelkės. Pirmąją minutę nieko nebuvo galima suprasti per šauksmus. Nuo žmonių judesio heramiiai susiūbavo žibalinės lemputės ugnelės. Tamsa slėpė veidus. Balsų šauksmai aidėjo. Vieni kalbėjo svajojančiai apie namų "jaukybę", kiti jaudinos, šaukė apie nuovargį. Dauguma tylėjo. Ir tik tai vienas pasisakė už atvirą dezertiravimą. Iniršes jo balsas išmetė iš kampo vaizdžią sumišą:

— Po velniais! Aš daugiau čionais nei vienos dienos nebūsiu! Žmonės į katargą pasiūncia, tai jie žino, kad tenais pateko už prasižengimą. O mus už ką? Išlaikė mus čionais dvi savaites — užtenka. Kvailių daugiau nebesiranda. Tegu tas pats, kas tą įsakė daryti, atvažiuoja ir dirba. Kas nori, gali braidyti šitame purve, o pas mane vienas amžius! Aš rytoj išvažiuoju.

Okunevas, už kurio nugaros stovėjo rėksnys, įbrėžė degtuką, norėdamas pamatyti dezertyrą. Degtuko šviesa akimirka ištraukė iš tamsos pykčiu perrūgusį veidą ir atdarą burną.

— Ko žiūri? Aš nesislepiu, ne vagis.

Degtukas užgeso. Pankratovas atsisėjo visu ūgiu.

— Kas tenais taip meluoja? Kam ši partinė užduotis katarga? — kurčiai prabilo jis, apveddamas aštriu žvilgsniu stovinius. — Draugai, mums į miestą jokių būdų negalima grįžti, čionais mūsų vieta. Jeigu mes iš čionais pabėgsime, žmonės mieste sušals. Broiliai, kuo greičiau užbaigsime, tuo greičiau sugrįšime, o bėgti, kaip kad čionais vie-

Lietuvoje

LIDNAN FINALAS

Ukmergė. — Ukmergėje jau nuo senų laikų buvo žinoma, kelis kartus bausta, gatvės moteris Veronika Lapkaitė, kuri šiomis dienomis netoli Ukmergės viename vienkiemio, kur jos tėvas yra kumečiu, buvo nušauta. Sovėjas P. yra suimtas. Sovėjas yra stambus ūkininko sūnus, 28 metų vyras. Nušovė keršto sumetimais — už apkrėtimą sunkiai pagydoma liga.

POVAINIKŲ PRIEGLAUDA

Kaunas. — Jau kelinti metai Kražių gatvėje veikia Mačiulienės povainikių prieglauda. Teko joje apsilankyti. Patalpa pusėtinai švari. Matėsi du vaikai. Vieną rankose laikė pati Mačiulienė, dikta moteris, kuri su vaiku buvo maloni, kaip motina. Netoli durų jos duktė skalbė vaikų drabužėlius. Kilo šilti garai, pasiskleisdami po kambarį. Antrame kambaryje dar du mažiulėliai, guli lošiuose. Prie vieno jauna mergaitė sėdi, kaimietiška apsirengusi. Tai kūdikio motina, viena iš tų nelaimingųjų meilės aukų.

Mačiulienė už vaikų auginimą ima atlyginimą įvairiai, pagal susitarimą. Žinoma, vaikų motinoms vaikus čia auginti nėra joks pigumėlis, bet kur dėti, jei tuoj reikėtų mažai kas rūpinasi ir jų motinos pažeminamos. Daugiausia kreipiasi su "bėda" kaimietės, samdinės mergos.

Vaikai užlaikomi gana švariai, tik butas blogas: šaltas, nesandariais langais, išgverusiomis durimis, pro kurių plyšius veržiasi šaltis. Tačiau geresnio būto susirasti neįmanoma, kai kiekvienas savininkas kratosi tokios įstaigos. Dabartinis savininkas atsakė jai butą. Mačiulienė aimanuoja, nes žino — koks didelis vargas gauti butą su pus-tuziniu mažiulių.

Siaurietis

SU VEŽIMU ĮKRITO Į EŽERĄ

Telšiai. — Nors upėse ledas jau senai išėjo, bet stovinčiuose vandenyse kaip pavyzdžiui ežeruose kovo mėnesio antroje savaitėje dar laikėsi ir pėsti žmonės drąsiai vaikščiojo.

Kovo 12 dieną atsirado vienas iš Judrėnų drąsuolis, kuris mē-

gino net su arkliu pervažiuoti ežerą. Tačiau kiek nuo kranto pavaziavęs su arkliu ir raitais įlūžo. Laimė netoliese buvo žmonių, kurie subėgę prinešė įvairių karčių bei lentų ir skėstančius šiaip taip išgelbėjo. Ištrauktas arklys buvo taip nusikamavęs, ir sušalęs, kad ant kojų nepastovėjo.

KAIP TOBULINAMA PALANGOS VASARVIETĖ

Palanga. — Apie didžiausios Lietuvos pajūrio vasarvietės pasirengimus sezonui teko patirti šių naujienų: nuo pereinamojo sezono galo iki šių metų sezono Palangos vasarvietėje bus atlikti šie darbai: sutvarkytos nebaigtos gatvės ir grindiniai, baigta praveisti į Naglio alėją, užbaigtas sporto stadionas, pastatytas dar vienas naujas paviljonas jūros pakrantėje, iškasta artozinių šulinių, pradėta statyti didžioji Palangos svetainė, kurioje bus didelė salė vaidinimams su scena, kavine, viešbutis, didelė vėranda vasariškai kavinei ir kitos patalpos, kurių darbams jau turima pusantro milijono litų, sutvarkytos vasarvietės centre senosios kapinės ir taip toliau. Kaip girdėti, šią vasarą Palangoje be nuolatinių vasarotojų bus ir iš Lenkijos daug svečių.

MERGINOS OPERAVO SAVO SUVEDZIOTOJĄ

Biržai. — Viename kaime vienas berniukas flirtavo su dviem panelėmis. Po kiek laiko jas abi pametė, nes susilaukė po kūdikį. Tada abi pamestosios nutarė suviliotojui atkeršyti. Vieną dieną, pamatę buvusį mylimąjį įsigėrusį, nutarė įvykdyti kerštą. Pakvietė jį pasikalbėti. Besikalbėdamos parvertė ir operavo, bet operacija gerai neišėjo, nes sužeistasis tuojau mirė. Keršytojos dabar laukia teismo.

GIRTAS PRIGERĖ GROVY

Vilkaviškis. — Kovo 15 d. naktį už miesto, netoli Starkovskio malūno, grovyje rastas prigėręs žmogus ir apvirtęs jo vežimas. Išaiškinta, kad lavonas yra stambaus Balčiūnų kaimo ūkininko Zalagaičio, apie 60 metų amžiaus. Grovyje tebuvo tik apie 20 centimetrų vandens.

Zalagaitis su savo sūnumi buvo atvažiavęs Vilkaviškį į jomarką. Abu gerai įsigėrę vėlai naktį važiuojo namo. Vos išvažiavęs už miesto, vežimas su važiuojančiu buvo paimtas, o tėvas taip ir liko grovyje. Matyt, tiek daug buvo įsigėrę degtinės, jog sūnus net nežinojo, kad po vežimu guli tėvas ir pravažiuojančių apie tai neįspėjo.

KAIP KUNIGAI BEGAILESTINGAI KOVOJA PRIEŠ SVIESĄ

Lynezeris, Vilniaus Kraštas. — Varėnos valsčiuje Lynezeris yra lietuviškųjų plotų pakraštys. Nuo Lynezerio 10 kilometrų į pietus tekalbama gudiskai. Nėra ten gudiskų organizacijų, besitvirtina lenkiškos, kurios nori įsiveržti ir lietuvių tarpan. Tačiau Lynezeris, lyg lietuviybės pirmieji apkalai, griežtai pastoja svetimajam įtakai kelią.

Vietos jaunimas gerai pažįsta kultūrinį darbą. Seniau turėjo šv. Kazimiero draugijos skyrių, kuris paliko pastovų paminklą: kaimo vidury kryžius su parašu Dievui ir Tėvynei. Kitoje kryžiaus pusėje yra du stulpai, tai tinklinio aikštelė, kur laisvu laiku jaunimas žaidžia. Lynezerio jaunimas "svincatų" nesigamina, pakanka kamuolio, jaunuoliškai energijai iškrauti. Tačiau kam nepatiko. Kupigas Raupelis Lynezerio sportininkus iškeikė. Esą, tinklas tai "velnio žabangos", kurias jaunimas įkliūva. Šitokią savo nuomonę jis reiškė viešai, iš sakyklos. Akcija buvo varyta ilgai, tėvai pradėjo vaikams drausti, ir sudraudė. 80% vyrų kortavo, o ir smulkės apyvarta padidėjo. Šitaip buvo il-

gesnį laiką. Už tai niekas nebuvo baramas. Bet jaunimas pasakė gana to. Šituo keliu einant, galima nežinia kur nueiti. Nutarta steigti kultūrinę organizaciją. Sumanyta įsteigti "Kultūros" draugijos skyrius. Vasario 11 dieną įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo vien jaunieji. Vyresnieji nedalyvavo. Išanksto pavyrta agitacija ir bauginimai juos sulaukė. Pranešus storistijai apie naują skyrių, atrodė, kad tik storistijos draudimas pradėti veikimą gali būtų vienintelė kliūtis. Tačiau atsirado ir kita.

Kortavimo metu aprimęs, kunigas Raupelis vėl sujudo. Mat ir vėl paplito kultūra. Net gi ir tuo vardu steigiamoji draugija. Ir štai kovo 4 d. per pamokslą Lynezerio jaunimą jis išvadino komunistais ir bedieviais. Po to visiems liepė melstis už "pasklydusį Lynezerio jaunimą" ir ilgai skambinti visais varpais. Nors vietos parapijoniečiai yra pripratę prie panašių pamoskly, bet skambinimas buvo naujiena. Kai kurios Lynezerio mergaitės net ir apsišverkusios sugrįžo į namus. Prasidėjo klausinėjimai, ko verki. Jaunimas subruzdavo: kas daryti? — atsisaityti ar neatsisaityti. Gauta tvirtas atsakymas — ne! Lynezerio jaunimas yra tikintis, bet kartu ir visuomeniškas. Prieš jį varą agitaciją "ne tiek rūpinasi tikybiniais reikalais, kiek masių tautinės savijautos išgriovimu. Bet tai padaryti nepavyks!

Davatkos mėgino jaunus kultūrininkus pulti. Jaunimas tačiau pasisakė neleisiant save vedžioti už nosies. Juo smarkiau puls, juo smarkiau priešinsis jaunimas. Jaunimas žada tyčia pasmerkti degtinę, kortas ir atgaivinti sportą ir varyti kultūrinį darbą.

PO 17-KOS METŲ NUBAUDE SOFERĮ UŽ NETIKUSĮ "KELEIVIŲ" PERVEŽIMĄ

Kaunas. — Neseniai Kariuomenės teismas sprendė soferio F. Tiškaus baudžiamąją bylą, kaltinamojo už dalyvavimą plėšikų gaujoj.

Prieš septyniolika metų Kaune, dienos metu, buvo apiplėšta Svirskio ir Garmio bankinė kontora.

Plėšikai atvažiuo automobiliu, vienas apsilėgęs policininko uniforma. Už metų plėšikai buvo išaiškinti ir sugauti; vienas plėšikas suimant Sančiuose buvo nukautas.

Plėšikus į banką vežė soferis F. Tiškus, kuris po to įvykio pabėgo į Lenkiją ir ligšiol ten gyvena.

Neseniai Tiškus iš Lenkijos atvyko Kauną, nes tėvas norėjęs padalinti sūnams turą. Alytuje Tiškus buvo suimtas ir patrauktas tieson. Tačiau Tiškus pripažintas kaltu tik už slėpimą žinomo nusikaltimo ir nubaustas 8 mėnesiais paprasto kalėjimo.

BEDARBIS MUŠE KAUNO MIESTO SAVIVALDYBES TARNAUTOJUS

Kaunas. — Kovo 17 dieną į ro-tušę atėjo vienas bedarbis ir norėjo kreipti prie burmistro, bet sekretoriaus padėjėjas nedavė kortelės. Tada bedarbis puolė sekretoriaus padėjėją ir pradėjo mušti. Bedarbis bandė nuraminti ten buvusį savivaldybės policininką, bet bedarbis, išsitraukęs iš anties specialų mušimosi įrankį, policininką primušė.

Iš sekretoriato bedarbis vėžęs pas burmistro padėjėją, bet vestibulyje buvo perbloktas ir su laikytas. Nuovadoje bedarbiui

Lėlės vaidina "Lietuviškas Vestuvės," Kaune.

surašytas protokolas.

Jis niūnės del to, kad teismo antstolis jo šeimą išmetęs iš buto, o akordiniai dirbdamas jis mažai tenzdirbas.

DARBININKAI PRASO ATPIGINTI NAMAMS STATYTI LEIDIMUS

Kaunas. — Marijam polės, Šiaulių ir kitų vietų darbininkai kreipėsi į Darbo rūmus prašydami daryti žygį, kad būtų atpiginti namų statybai reikalingi leidimai. Dabar turintieji mažus sklypelius, o dar mažesnius išteklius darbininkai už namams statyti leidimus turi mokėti 200 — 300 litų.

Darbo rūmai del visako pažadėjo tuo reikalu kreiptis į vyriausią statybos ir sauskelių inspekciją.

PAKEIS KAI KURIŲ GELEZINKELIO STOCIŲ PAVADINIMUS

Kaunas. — Atsižvelgiant į vietos gyventojų pageidavimus ir į tai, kad kai kurie geležinkelio stocių pavadinimai neatitinka vietovių pavadinimus, prie kurių arčiausiai tos stotys yra, sutarta nuo ateinančių metų gegužės 1 dienos stocių pavadinimus pakeisti taip: Tauriskius — Krosna, Krosna — Birščiais, Garliava — Rinkūnais, Montviliskį — Piloniais, Būdvičius — Pašėpiu, Sidarus — Šiaulėnais, Lybiskius — Ožnugariais, Radžiūnus — Palėvėnė, Nemakščius — Lipiškiu, Paluknę — Mosėdžiu, Alaitą — Vilkupiais, Jatdvygavą — Luoke, Balceriškius — Paneriais, Pavičijūn — Mindaugais, Virbalį — Kybartais, Varlaukį — Lybiskiais ir Subačių — Pa-

subačių. Pažaislio ir Tubausių sustojimo vietų nutarta nekeisti, nes tuo pačiu pavadinimu "Petrošiūnai" jau yra stotis siauriosios geležinkelio, o Tubausiai lačiuosiuose geležinkelio. Vienodas tų stocių pavadinimas galėtų klaidinti prekių siuntėjus ir geležinkelio tarnautojus.

Šį geležinkelio tarybos nutarimą Susisiekimo ministeris patvirtino.

BABTUOSE STATYS RADIO STOTĮ

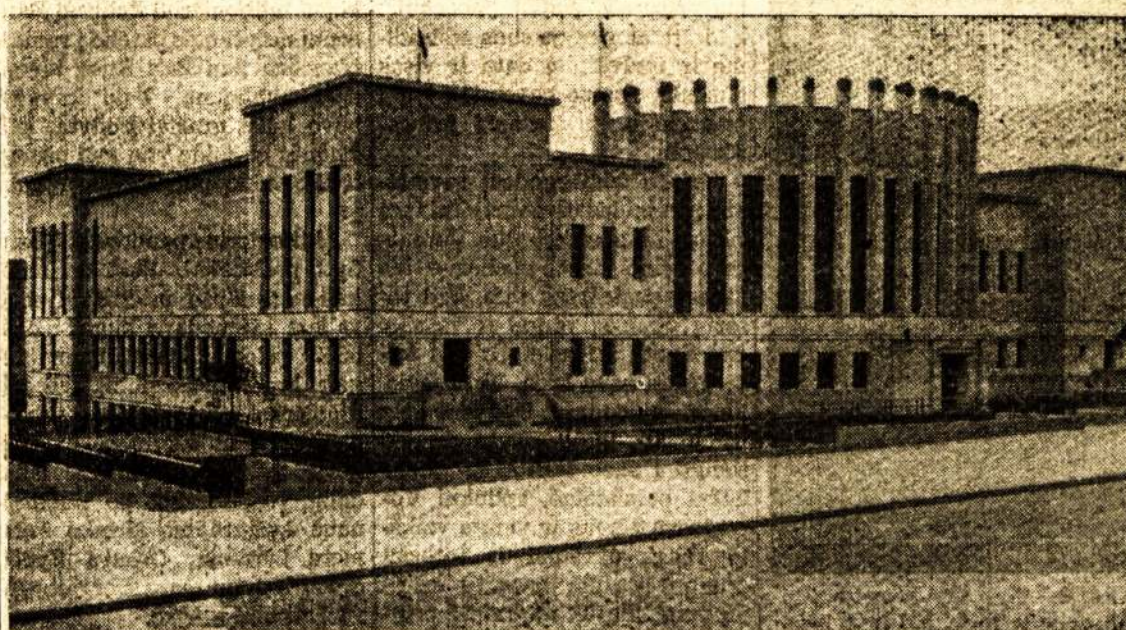
Kaunas. — Iš rangovų teko sužinoti, kad būsiančios varžytinės radio stoties Babtuose statyti. Stoties pastatymas atsisąs apie vieną milijoną litų. Trobesius statysią vietos rangovai, o įrengimus atliksią angalai.

SAVIVALDYBES RENGIA SI PERIMTI PASŲ ISDAVIMĄ

Kaunas. — Lig šiol vidaus pasus išdavinėdavo apskrinių viršininkai, o pagal vidaus pasų įstatymo pakeitimą, nuo šių metų gegužės 1 dienos pasus išdavinės savivaldybės.

Kauno miesto savivaldybė pasų išdavimą perimti jau rengiasi. Burmistras prašo tarybą priimti šešis naujus statusus ir į papildomą sąmatą įnešti 21 tūkst. 67 litus pasų skyriaus tarnautojams atlyginti.

Savivaldybės su pasais turės daug darbo, nes projektuojama visus vidaus pasus pakeisti, ta proga ir kai kurias pavardes pataisyti.

Vytauto Didžiojo muziejaus pas tatai Kaune. Įėjimas į Kultūros Muziejų iš VI. Putvinskio gatvės.

nas nori, mums nepavelina mūsų idėja ir disciplina.

Tokarevas nemylėjo ilgų kalbų, bet ir šita, trumpa, perkirto tas pats balsas:

— O bepartiečiai išvažiuoja?

— Taip, — atkiro Pankratovas.

Prisigrūdęs prie stalo jaunuolis trumpam miestiskam apsiaustale. Smėkstelėjo ore mažas bilietukas, atsimušdamas į Pankratovo krūtinę.

— Štai bilietas, prašau pasiimti, aš už tą kartono gabalėlį savo sveikatos neaukioju! Jo frazė užbaigta nustelbė šaukianti balsai:

— Ko blaškais!

— Ach tu, niekšiškas veidmaini!

— Į komsomolą įsitrynė, šiltą vietelę taikėsi gauti!

— Lauk iš čionais!

— Mes tave sušildysim, tifiška utele!

Tas, kuris metė bilietą,ėjo palinkęs galvą linkui durų. Jam davė platų taką visi šalinamiesi, kaip nuo pasiutusio šunies. Užsitarė gurgždėdamas už jo durys.

Pankratovas suglamdė numestą bilietą ir prikišo jį prie lempos ugnelės. Kartonas užsidedė, susisukdamas į apvalią dūdelę.

....

Miško nuaidėjo šūvis. Nuo barako linkui miško šmekstelėjo arklys su raiteliu. Iš mokyklos ir barako išbėgo žmonės. Kas tai netikėtai pamatė fanerinę lentelę įkištą į durų plyšį. Ibrėžė degtuką. Uždegė nuo vėjo judančią ugnelę skvernais, perskaitė: "Išsinešdinkite iš stoties tenai, iš kur atvykote. Kurie liks, tiems bus kulką į kaktą. Laiką jums duodu iki ateinančios nakties." Ir parašas:

"Atomanas Cesnok."

Cesnokas buvo iš Orliko bandos.

....

Ritos kambaryje ant stalo neuždengtas diennas.

2 Gruodžio.

Rytmetėje įkrito pirmasis sniegas. Gana smarkus šaltis. Ant laiptų susitkau su V. Olšinskiu. Draugeėjom.

— Aš visados gerėjus, pirmuoju sniegu. Koks šaltis! Koks nepaprastas gražumas, ar ne tiesa? — kalbėjo Olšinskis.

— Aš prisiminiau apie Bajorką ir jam atsakiau, kad šaltis ir sniegas manęs visiškai nedžiugina, atbulai, slėgia. Ir paaiškinau kodėl.

— Tas subjektyviška. Jeigu jūsų mintimis vaduotis, tai reikalinga pripažinti, kad juokas ir bendrai gyvumo parodymas nėra galimas, sakysim, laike karo. Bet faktiniai gyvenime to nėra. Tragedija tenais, kur eina fronto ruožas. Tenais apsiirėškimas linksmybės prispaustas mirties artumu. Bet net ir pačiame fronte juokiasi. O toliaus nuo fronto gyvenimas eina savąja vaga: juokai, ašaros, linksmumas, jaudinimasis ir meilė.

Olšinskio žodžiuose labai sunku atskirti ironiją. Jis pilnagalis Norkomindielio. Partijoj nuo 1917 metų. Apsirengęs europiškai visada švelniai išsiskutęs ir kvėpalais išsilaistęs. Gyvena mūsų name; Segelo kambaryje. Vakarais užneša pas mane. Su juo gana įdomu pasikalbėti, gerai žino Vakarų, gyveno

Paryžiu, bet aš netikiu, kad mes paliksim geras artimas draugas. Priešas tikia: jis manys visu pirmausiai mato moterį ir tikrai paskiau draugę pagal partiją. Tiesa, jis nemaskuoja savo siekių ir minčių, — jis užtektinai vyriškas, kad kalbėti teisybę, o jo apsiėjimas nestoržieviškas. Jis sugeba parodyti nepaprastą mandagumą. Bet nežiūrint į tai, jis man nepatinka.

Grubtjoniškas, storžieviškas Zuchrajaus paprastumas man daug artimesnis, negu kad europiškasis Olšinskio lipsnumas.

Iš Bajorkos gauname trumpus pranešimus. Kiekvieną dieną priauga šimtai sieksnių naujo gelžkelio. Žuolius kloja tiesiog ant sušalusios žemės ir tam tyčia jiems prakastus lizdus. Ten viso teiko tik tiktai šimtas keturios dešimt žmonių. Pusė antros pamainos išbėgiojo. Sąlygos, žinoma, nepaprastai sunkios. Kaip jie dirbs tokiam šalty? ... Dubova jau savaitę laiko kaip tenais. Pučioj Vadiničoj iš aštuonių garvežių sustatė penkis. Likusiems nėra dalių.

Prieš Dimitrijų, miesto gatvėkarių valdyba sudarė kriminalinį apkaltinimą: Jis su savo brigada jėga sulaukė visas gatvėkarių platformas, einančias iš Pustos Vadicos į miestą. Išlaipindęs pasazierius, jis jas prikrėvė gelžkelių bėgių. Atvežė devyniolika platformų tiesiog į stotį. Gatvėkarių tarnybiniai jam pagelbėjo viskuom.

Stotyje likučiai solomeniško komsomolo per naktį perkrovė į didžiuosius gelžkelio vagonus, o rytmetėje Dimitrijus su savaisiais bėgius pristatė į Ba-

jorką.

Akimas atsisakė kelti biure klausimą prieš Dubovą. Mums Dimitrijus pasakoją apie neapsakomai daktus gaisavimus ir biurokratizaciją gatvėkarių valdyboj. Jie griežtai atsisakė išduoti dvi dideles platformas. Tufa atskaitė Dubovai pamokinančią lekciją:

— Laikas mesti partizaniskus veiksmus, dabartinio laiku už tokį pasielgimą galima kartais papulti už groty. Rodos, kad tarytum nebūtų galima susikalbėti ir apsieiti be ginkluoto užgro-bimo.

— Delko tu, popiergrauzi, negalėjai susikalbėti? Sėdėti čionais, dėle rašalaine, ir liežuviu mataluoti. Jeigu aš be bėgių nuvažiuoju į Bajorką, man tenais snukį išdaūžs. O tave, kad čionais po kojomis nesipintum, prie statybos reikalinga pasiūsti!

Tufa paršė prieš Dubovą pareiškimą, bet Akimas, paprašęs mane išeiti, kalbėjos su juom apie dvidešimt minučių. Tufa išbėgo iš kambario paraudęs ir perpykęs.

3 gruodžio.

Gubkomė jau nauja byla iš Transzitinės Cekos. Okunevas, Pankratovas ir dar keletas draugų atvažiuo į Motovilovkos stotį ir išėmė iš tuščių pastatų duris ir langų rėmus. Jiems tą viską bekraunant į darbinį traukinį, juos bandė areštuoti stoties čekistas. Jie jį nuginklavo ir tikai tada, kada traukinys pradėjo eiti, sugrąžino jam revolverį, išimdami iš jo šovinius. Duris ir langus išvežė. Tokarevą materialinis gelžkelio skyrius apkaltino už savavališką pėmi-

mą iš Bajorkos stoties sandelio dvylikos pūdų vynių. Jis atidavė jas valstiečiams už privežimą prie linijos ilgų rąstų, kuriuos jie klojo vietoj žuolių.

Aš kalbėjau apie tuos dalykus su draugu Zuchraju. Jis nusiuko, sakydamas: "visas tas bylas mes panaikinsim."

Padėtis prie statybos kraštutinai įtempta, yra brangi kiekviena diena. Pasirodičius mažiausiam menkniekiui priėina spustelėti. Vyrai darbe vis dažniau išėina iš formalizmo rėmų.

Olšinskis man atnešė mažą elektrikinį pečiuką. Mes su Ole Jurenova šildomės ant jo rankas. Bet kambaryje nuo jo šilčiau nepalieka. Kaip tenais miške praeis ši naktis? Olga pasakoja: lignoninė labai šalta, ir lignonai neišlenda iš po antklodžių. Pečius tekuria tik kas antra diena.

Ne, drauge Olšinski, tragedija fronte pasirodė taipgi tragedija ir užfrontyje!

4 gruodžio.

Visą naktį vertė sniegą. Bajorkoj rašo, visus užpustė. Darbas sustojo. Šiandieną gubkomas išnešė nuosprendį: pirmos eilės statyba iki miško darbu rubežiaus pabaigti nevēliau 1 sausio, 1922 metų. Kada tą pranešė į Bajorką, Tokarevas, sako, atsakė: "Jeigu neustipsim, tai išpildysim."

Apie Korėginą, nieko negirdėti. Stebėtina, kad ant jo nėra skundų panašių pankratoviškiems. Aš dar iki šiam laikui negaliu suprasti ir nežinau, dėl ko jis nenori su manim susitikti.

(Bus daugiau)

Klaipėdos Atidavimas ir Lietuvos Likimas

Tikrieji kaltininkai ir kur
ieskoti šalties

Paskutiniu laiku pasaulyje situacija, ypatingai Europoje, kas kart vis daugiau ir daugiau darosi įtempta. Ji keičiasi ne metais ar mėnesiais, bet savaitėmis, dienomis ir net valandomis. Fašistiniai agresoriai, Japonija, Italija ir Vokietija ypatingai, prasižioję praryti silpnesnius tautas, sunaikinti jų nepriklausomybę, kultūrą ir visa tai, ką civilizotas pasaulis per šimtmečius sukūrė. Musolinis ir Hitleris pasiryžę sunaikinti ne tik žmonijos atliekumus, bet jie gauda ginklus ir pasirusę pasiskandinti kraujuose milijonus žmonių, jei kas pasipriešintų su laikyti jų agresiją. Jie tą jau įrodė. 1935 m. Musolinis pasiuntė savo moderniais ginklais apšarvuotą armiją į Etiopiją, išplėdė iš jos nepriklausomybę, pavergė Etiopijos liaudį. 1936 m. generolui Frankui sukylus prieš Ispanijos liaudies vyriausybę, Vokietijos naziai ir Italijos fašistai visu šturmu metėsi Frankui pagelbon, kad sutriuškintų Ispanijos liaudį. Tais pačiais metais Japonijos imperalistai įsiveržė Kinijon, plėšia jos žemes laistydami nekaltų žmonių krauju ir laidodami milijonus gyvybių. Pradžioje 1938 m. Hitleris užgrobė Austriją, ruošinodami pasisovę praryti Čekoslovakiją, tuo laiku reikalaujamas tik sudėtis apgyventų plotų. Jis atplėdė tuos plotus, bet nepasistino, š.m. kovo 14 d. jau uždėjo nazišką leteną ant visos Čekoslovakijos liaudies, sunaikino jos nepriklausomybę, pavergė 20 metų išgyvenusių laisvą nepriklausomą šalį. Kovo 22 d. Hitleris atplėdė Vokietijos nazių valdžią, grūdoma visos Lietuvos užgrobtą, priverstą Lietuvą atsižadėti Klaipėdos krašto. Hitleris atplėdė nuo Lietuvos 1,099 mylių plotą su 150,000 gyventojų.

Šis paskutinis Hitlerio žygis mus lietuvių, kaip Lietuvos, taip ir užsienyje gyvenančius, juo labiau sukrėtė, kadangi mūs, grynai lietuvių, širdis palietė. Netekome Klaipėdos krašto, nežinome kas bus su visa Lietuva. Gal Hitleris suminėsis ir visa Lietuvą, kaip kad jis padarė su Čekoslovakija. Kilo neramumas tarp Lietuvos žmonių. Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados ir viso pasaulio išeiviai lietuvių, tikrieji Lietuvos liaudies draugai ir prieteliai, ruošė demonstracijas, šaukė masinius mitingus, protestuodami prieš Hitlerio grobuoniškus žygius. Susirinkimuose diskutuoja, ieško būdų, kaip būtų galima apsaugoti, netekus Klaipėdos krašto, bent Lietuvos nepriklausomybę. Ieškoma kaltininkų už Klaipėdos krašto atidavimą naziams. Daugiausia kaltinama Lietuvos tautininkų vyriausybę su Smetona prieškaky.

Kas tikras kaltininkas už padarytas skriaudas Lietuvai, prieš ką mes turime daugiausia protestuoti, kovoti ir kokių būdų, šis klausimas itin šiandien svarbus ir todėl aš noriu atkreipti atydą į tai visų Kanados Lietuvių Lokalinių Komitetų Lietuvos Liaudžiai Ginti ir visų Kanados lietuvių. Pirmiausiai, mes negalime visus kaltinimus suversti vien ant Lietuvos valdžios, nes Lietuva viena prieš daug didesni, galingesni, moderniška ginkluotą priešą, prieš Vokietijos nazių agresorius, joku būdu nebūtų galėjusi atsilaukti. Todėl pirmoji eilė reikia išnešti griežtus protestus prieš Hitlerio grobuoniškus žygius, prieš jo agresinę politiką. Visi Hitlerio pavergtųjų šalių žmonės, bendromis jėgomis (ką išeiviai čekoslovakai jau daro) turime užversti protesto rezoliucijas Hitlerio kencelerijai Vokietijoje, taipgi jo konsulatams

Suvienyose Valstijose ir Kanadoje. Mes turime intensyviau dirbti sumobilizavimui kuo platesnių masių boikotų agresorių šalių prekių, kaip Italijos, Japonijos ir Vokietijos. Toliau seka kaltininkės didžiosios demokratinės šalys, Anglija ir Francija, už atidavimą Hitlerio nasrus silpnųjų tautų, o ypatingai Klaipėdos krašto, nes jos, Anglija, Francija, Japonija ir Italija, gegužio 8 d., 1924 m., pasirašė sutartį, kuria einant buvo garantuota Klaipėda Lietuvai ir kad Lietuva be jų sutikimo neturi teisės Klaipėdos niekam perleisti. Bet kada Hitleris grobė Klaipėdą, nekaltant jau apie Japoniją ir Italiją, nei Angliją, nei Franciją neužprotestavo prieš tai. Anglijos Čemberlenas ir Francijos Daladje kartu su pasaulio draskūnais, Hitleriu ir Musolinu, rugsėjo 22 d., 1938 m., Munchene pasirašė mirties dekretą Čekoslovakijai, ne kitaip jie būtų pasielgę ir su Lietuva. Todėl keldami protestus audra prieš Hitlerį, turime išreikšti savo protestą ir prieš Lietuvos Klaipėdos signatarius, Japoniją, Italiją, Angliją ir Franciją, kad jos nesilaikė savo duoto žodžio ir sulaužė pasirašytą sutartį perveddami Klaipėdos kraštą naziams.

Kalbant apie Lietuvos vyriausybę, aišku, mes negalime atsisakyti nuo mūsų principinių reikalavimų, kad Lietuvoj būtų atsteigta demokratinė tvarka. Kad Lietuvos vyriausybė stengtųsi pagerinti ekonominį žmonių būvį, kad ji stengtųsi apvienyti plačiasias Lietuvos mases gynimui Lietuvos nepriklausomybės. Tačiau mes negalime sutikti su reikalavimais voldemarininkų, susispietusių Klaipėdoje apie Bendrą Žygį, kad Smetona pasitrauktų iš valdžios ir perleistų Voldemarui, kuris pasišovęs nutempti visą Lietuvą į Hitlerio glėbį. Voldemarininkų politika grynai pro-hitleriška politika. Pav. vasario 28 d. jų leidžiamas Klaipėdoj "Bendras Žygis", išgarbavojęs Hitlerio agresinę politiką, štai ką siūlo: "Jei Lietuva nori geruoju gyventi su Vokietija, Smetona su savo valdžia turi pasitraukti. Benešas (buvęs Čekoslovakijos prezidentas—J. L.) buvo parlamentarinės valstybės prezidentas, kurs nešė atsakomybę už valdžios politiką, o vis tik įsai, žinodamas, kad jo tolesnis buvimas valdžioje dar labiau pakenktų tautos reikalams, pasitraukė. Tai buvo tikras patrijotas." Taigi mes matome kur dabar atsidūrė Čekoslovakija, kai ten buvo sudaryta pro-hitlerinė valdžia. Voldemarininkai siekia to pat padaryti ir su Lietuva. Todėl mūsų reikalavimai dabartinei Lietuvos vyriausybei turi būti, kad ji didžiausiu griežtumu kovotų prieš atvirus Lietuvos priešus voldemarininkus-hitlerininkus, kad Lietuva nesusilauktų to paties likimo, kokio susilaukė Čekoslovakija.

Tiesa, pas mus ir pasigirsta pas daugumą nustojo milties, kad Lietuva negali priešintis prieš Hitlerio nazišką "galybę," nes didžiosios demokratinės šalys, kaip Anglija ir Francija, neužstojo Čekoslovakijos, neužstojo ir Lietuvos ir geriausia Lietuvai išeitis, tai nesipriešinti Hitleriui, kad neužpykdžius jo, tuomet gal jis najudins Lietuvos. Tai labai klaidinga mintis ir Lietuvai žalinga. Fašistiniai vokiečiai naziai, kaip ir pasutę šuo, išsižioję praryti mažąsias tautas ir jie savo siekius vykdyt. Gerinantys jų neatsikratys. Prieš juos reikia kovoti. Šiandien jau Francijos ir Anglijos lordai pradeda pamatyti, kad mėtymami vieną po kito kauklą nei Hitlerio nei Musolinio nepasotins. Jie iškėlė nasrus praryti ir jas pačias. Todėl pradeda keisti ir Čemberlenas su Dalad-

Kad nesugadinti senovinio vaizdo, šios katedros Rouene, Francijoje, apylinkėj draudžiama statyti namus skirtingo stiliaus.

je savo politiką linkui fašistinių agresorių. Iš kitos pusės, masinis Anglijos, Francijos ir viso pasaulio taiką mylinčios liaudies spaudimas gali juos priversti ištotti prieš agresorius.

Klaidinga būtų manyti ir tai, kad mums jau nėra ko dėtis prie kovos prieš agresorius, nes dabartinės Smetonos valdžia nekovoja, ji pasiskubino atiduoti Vokietijai Klaipėdą nieko nesilaikant, o antra — ir Lietuvos tautininkų režimas negeresnis, kaip ir Vokietijos nazių. Bet gi Hitleriui įėjus į Klaipėdą ten buvo areštuojami šimtais lietuvių, kiti turėjo atsižadėti visko ir bėgti į Didžiąją Lietuvą. Matome skirtumas yra. O kas dėl Lietuvos vidujinės tvarkos, jau dabar irgi yra pasikeitimų. Po Klaipėdos praradimo Mirono ministerių kabinetas rezignavo. Sudarytas naujas ministerių kabinetas, į kurį įėjo du ministrai nuo krikščionių demokratų, būtent K. Bizauskas ir Leonas Bistras. Taipgi du Valstiečių Liaudininkų, Jurgis Krilskis ir Antanas Tamošaitis, V. D. Universiteto docentas. Kaip atrodo, Lietuvos vidujinė padėtis grįžta gerojone pusėn. Jei opozicinių partijų atstovai sąžiningai stovės už Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą, jie daug galės pakeipti ir gerąją pusę dabartinę Lietuvos vyriausybę kaip vidaus, taip ir užsienio politiką.

Todėl mes, išeiviai lietuvių, mano nuomone, turime reikauti naujos Lietuvos vyriausybės, kad ji, kaip koalicinė, pirmoji eilę paluosuotų visus antifašistinius kalinius, kurie su atsidavimu pasiryžę ginti Lietuvos nepriklausomybę. Taip pat, kad būtų suteikta pilna laisvė Lietuvos liaudies organizacijoms ir spaudai. Tuo pačiu sykiu, kad nekaptuluotų Italijos ar Vokietijos agresoriams, bet eitytais keliais, kuriais numatys, jog jie geriausi Lietuvos nepriklausomybės apsaugojimui. Bendras visų už taiką stovinčių žmonių

frontas gali priversti demokratinių šalių valdžias stoti skersai kelią fašistiniams agresoriams, o bendras demokratinių šalių veikimas, kurį siūlo Sovietų Sąjunga, lengvai galėtų pastoti kelią plėšimui silpnųjų tautų nepriklausomybės. To turime siekti mes, Kanados lietuviai, to turi siekti ir Lietuva.

J. Lesevičius

Lietuvos Prezidentui
A. Smetonai ir Vyriausybei.

REZOLUCIJA

1939 m. balandžio 1 d., Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Nepriugulmingo Klubu salėje — 2161 St. Catherine St. E., Montreal, Que., Canada, vadovaujė Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti ir Montrealo Lietuvių Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Ginti, sušauktas masinis susirinkimas, kurs reikią nuomonės: D. L. K. Vytauto Nepr. Klubu, Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, Lietuvių Literatūros Draugijos 47 ir 137 kuopų, Sv. Kazimiero-Jono Rymo Katalikų Pašalpinės Draugijos, kurių bendra nuomonė nutarta perduoti Lietuvos Vyriausybei ir visuomenės žiniui per spaudą.

1. Kadangi Hitleris-Naziai užgrobė Klaipėdos kraštą ir tuo pačiu grąšina Lietuvos Nepriklausomybę, tai mes, Montrealo lietuvių, griežtai smerkiame Hitlerio-nazių agresinius žygius, ir raginame Lietuvos Vyriausybę ir visus Lietuvai ištikimus žmones konsoliduoti jėgas apgynimui Lietuvos Nepriklausomybės. Tuo reikalu Lietuvos valdžia turi greitai stoti ir veikti antiagresinių-antifašistinių valstybių bloke, kad jis reikalui esant panaudotų savo jėgą apgynimui Lietuvos Nepriklausomybės.

2. Kadangi Lietuvoje veikia vidujiniai Lietuvos priešai, Hitlerio agentai voldemarininkai,

tai mes vieningai raginame Lietuvos valdžią imtis griežtų kovos būdų prieš juos, o ištikimiesiems Lietuvos liaudies ir Nepriklausomybės gynėjams duoti daugiau teisių ir laisvės veikimui.

3. Mes smerkiame Lietuvos valdžios kapituliavimą Hitlerio nazių grąšinimams, o siūlome ir reikalaujame kuo greičiausiai uždaryti visokias nazių propagandos priemones Lietuvoje, kaip demoralizavimą Lietuvos žmonių nusistatymo prieš fašistinius agresorius, ir imtis visų propagandinių priemonių atidengimui tikrojo Hitlerio veido prieš Lietuvos žmones.

4. Kad Lietuvos žmonės būtų entuziastiškesni ir energingesni gynimui Lietuvos Nepriklausomybės, tai mes siūlome imtis gaminių ekonominių pagerinimų ir suteikti daugiau laisvės Lietuvos žmonėms, organizuoti apgynimui Lietuvos Nepriklausomybės, ir

5. Mes pasižadame visais galimais būdais prisidėti prie gynimo Lietuvos ir atsišaukiame į visus Lietuvos ištikimus žmones Lietuvoje ir užsienyje, kviesdami vieningai stoti ir veikti apgynimui Lietuvos Nepriklausomybės už laisvą, laimingą Lietuvą.

Susirinkimo įgaloti pasirašo:

Juozas Šarka
A. Lukošas
M. M. Mašnickis

Kaip Išnaudojami Drabužių Valymo Darbininkai

MONTREAL. — Visų industrijų darbininkai išnaudojami, bet kaip drabužių valytojai išnaudojami, manau blogiau nereikia. Trys lietuviai dirbome Queens drabužių valykloje, apie kurios darbo sąlygas čionai parašysiu.

Pirmiausia, samdytojas labai malkina su laiku. Jeigu atsiėsi savo laikrodį, kad jis parodytų kada eiti pietų ir kada baigti darbą, tuo bosas nelabai patenkintas. O remtis jo laikrodžiu irgi baisiai nepatogu: nueini darban randi jo laikrodį skubinant, prieš pietus vėlinant, po pietų skubinant ir vakare vėl vėlinant. Pietų turime neva vieną valandą, bet nespėjus pavalgyti jau bosas stovi su koku nors skuduru ir aiškina, kad ji išvalyti reikia specialiai. Jeigu tas specialiai pasitaikytų retkarčiais, būtų pusė bėdos, bet tas kasdien.

Suknelių džiovinimui nesena pastatė mažą mašiną, kuri bosui labai naudinga, o darbininkam labai žalinga. Kai tik ta mašina pradėjo dirbti, bosai iš darbo paleido dvi merginas, prorusias sukeles, ir dviem vyrams atėmė po 4-5 valandas darbo. Mat pirma vandenį išmazgojus sukeles reikdavo garuos ištempti, kad išlyginus raukšles, o dabar išmazgojus reikia ant tos mašinos išdžiovinoti. Mašina sukele išdžioviną per vieną minutę, tuo ir atima darbininkams darbą. Tačiau prie jos dirbti la-

bai šilta, nes šiluma siekia 75-80 laipsnių. Darbininkai prašo, kad šilumos ištraukimui kompanija įtaisytų ventiliaciją, bet bosas atsako, kad ateis pavasaris, bus galima atidaryti langus, tad ir šiluma išeisianti. Visoj dirbtuvėj nešvaru, nes apšvarinimas kainuoja.

Daugelis dirbtuvių duoda darbininkams kalėdinių dovanų, nuo to neatsilieka ir mūsų bosai. Prieš kalėdas bosai kiekvienam darbininkui davė po 50 cigarečių, o merginoms po saldinių baksetinių agresorius, ir imtis visų propagandinių priemonių atidengimui tikrojo Hitlerio veido prieš Lietuvos žmones.

Vienas darbininkas pasakojė man, kad kalbėjosi su iš Toronto atvykusiu agentu, kuris ieškąs norinčių vykti į Torontą drabužių valyti. Girdi, užmokėstis didesnis, nuvažiavimas veltui ir rekomendavo vykti mane. Bet kiek aš žinau, tai peritais met. iš šios dirbtuvės vieną darbininką nusiviliojo į Torontą, jis ten padirbo porą savaitių ir paleido iš darbo. Todėl turime suprasti, kad ant vietos reikia išsikvoti geresnės sąlygas ir neleisti savęs apgauti.

Paparcio Ziedas

Iš L.L.D. 217-tos Kuopos Susirinkimo

WINNIPEG, Man. — Kovo 26 dieną įvyko LLD 217-tos kuopos narių mėnesinis susirinkimas, kuris sulgė kuopos didumo ir dabar esančio Winnipeg lietuvių skaičiaus buvo neskaitlingas. Tenka apgailestauti, kad nekuri nariai nedalyvavo šiame taip svarbiame susirinkime.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad vajuas pasekmės labai blogos: iki šioliai dar nė vieno naujo nario negauta. Nekurie nariai išreikšė sunkumų priežastis ir siūlė pakelti ateinančiame suvažiavime duoklių nupigimo klausimą. Jie nurodė, kad dėl bedarbės daugumas negalį apsimokėti narių duoklių, bet dauguma narių nepritarė tam sumanymui ir pasiūlymą, kad dabar mokamos draugijon narinės duoklės prieinamos kiekvienam nariui.

Susirinkime plačiai apdiskusavo Daily Clarion vajuas reikalą ir nusitarė užsidėti \$25.00 kvotą. Kvotos sukelimui kvies visas Winnipeg esančias lietuvių organizacijas.

Paragino atstovą, įeinantį į Winnipeg Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti, kad jis paragintų minimą komitetą sušaukti susirinkimą, protestavimui prieš Hitlerį dėl Klaipėdos užgrobtimo ir voldemarininkus, kurie tykoja visą Lietuvą atiduoti Hitlerio nagus.

Taip pat susirinkimas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Kanados valdžios neparduoti fašistinėms šalim nikelio. Plačiai apdiskusavo ir Pirmosios Gegužės apvaiksiojimas. Prisiruošimui išrinktas iš trijų asmenų komitetas.

Iškeltas klausimas, kad vienodas Liaudies Balso platinimas nėra praktiškas, nes tam tikrais

Winnipegiečiai Remia Ispanijos Grįžusius Kovotojus

WINNIPEG. — Nors winniegiečius šiuo laiku pusėtinai finansiniai apunkina už svetainę mokėjimas, bet jie nepamiršta ir kitų reikalų. Komitetas iš Ispanijos grįžusiems kovotojams šelpi, numatęs būtiną reikalą juos paremti, nutarė pagaminti tam reikalui blankas ir jas išdalyti tarp winniepiečių ir pasiuntę provincijon. Dvi blankos jau grįžo su sėkamomis aukomis:

Draugas K. Šiukštis iš McKenzie Island, Ont., prisiuntė devynis dolerius, kuriuos suakavo šie draugai: T. K., P. Kumpauskas, P. Bukis, D. Maroz, N. Chorney aukavo po vieną dolerį; T. Karosas aukavo du dolerius; A. Petronis, A. Petniūnas, F. Benes ir K. Šiukštis aukavo po 50 centų.

Draugė M. Purienė iš St. Boniface surinko \$6.73. Aukavo po vieną dolerį K. Beniušis ir T. Meidis; po 50 centų aukavo K. Vafaitis, P. Gutauskas ir J. Ambrozevičius; po 25 centus aukavo: M. Taraskevičius, J. Subačius, V. Musteikis, P. Puras, P. Gudžiūnas, V. Klusas, J. Laskevičius, W. Bite ir J. Mikšis; Navičkas aukavo 28 centus; po 10 centų aukavo: Laurinavičius, M. Rakauskas, P. Kunigauskas, S. Borus, J. Dudėnas, A. Urbonas.

Bendrai gauta \$15.73. Iš šios sumos \$10.00 pasiųsta draugui P. Bepirščui, o likusieji palikti ište, nes rinkimas aukų dar tęsiasi. Kai bus sugrąžintos visos blankos, tuomet visi pinigai bus priduoti ir reikiamas vietas, kas bus paskelbta ir per spaudą. Visiems aukavusiems ir rinkusiems tariame širdingą acių.

Komitetas

laikotarpiais galima išplatinti daugiau egzempliorių, o nekuriems laikotarpiais daug mažiau. Todėl pavesta agentui laikraščio užsisakyti sulgų reikalaujamo laikotarpio.

Kp. Koresp.

Miškų Darbininkai Neleiskite Numušti Algų

FOR. WILLIAM, Ont. — Miškų ir lentpjūvių darbininkų unijos 2786 lokalas gavo iš Darbo departamento instrukcijas, kad tarp unijos ir miškų operatorių darybos prasidės ateinanti pirmadienį, balandžio 17 dieną. Tad minetas lokalas ragina dvynt miestų miškų darbininkus ir visas miškų darbininkų unijas Ontarijos provincijon dėti visas pastangas, kad nebūtų nukirstas Thunder Bay distrikto darbininkų atlyginimas.

Mes raginame Fort William ir Port Artnur darbininkus darybų lauu būti aktyviems, visuomet budėti ir platinti tinkamas informacijas. Taipgi nedaryti neoficialių pareiškimų.

2786 Lokalo Valdyba

OTTAWA, Balandžio 10. — 10. — Darbo ministeris Rogers praneša, kad vasario mėnesį Kanadoj iš pašalpos gyveno 1,012,000 asmenų.

Tai nepaprastai daug. Kanadoj gyventojų priskaitoma apie 11,000,000.

DOMES, MONTREALAS!

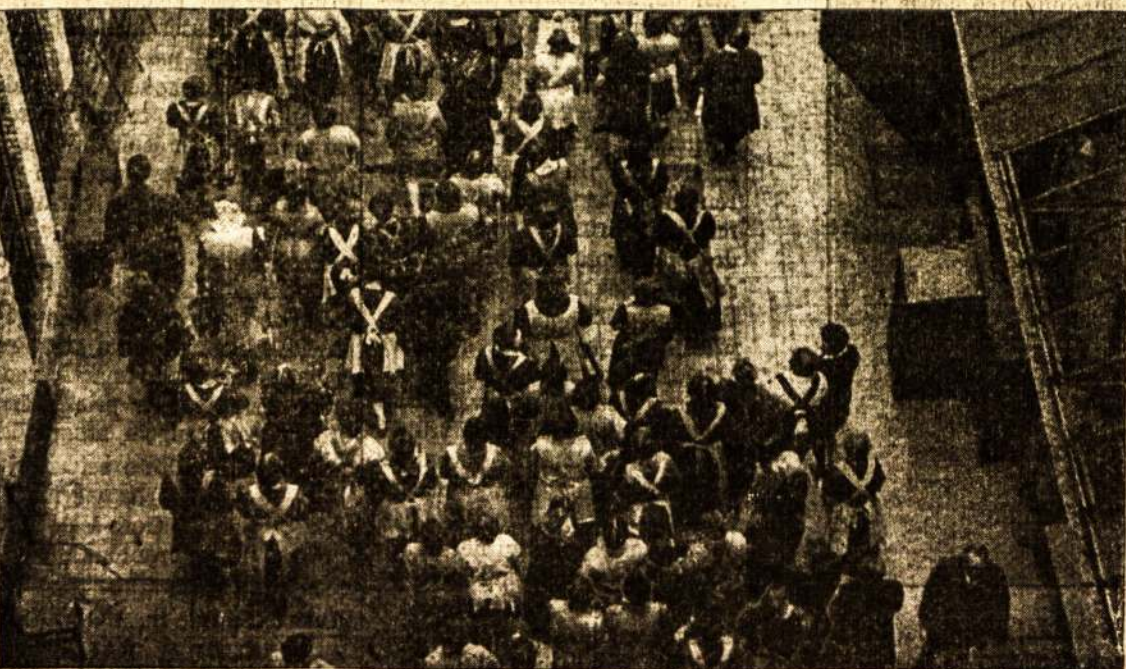
Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugija
Rengia Didelius

SOKIUS

Šeštadienį, balandžio (April) mėn. 15 d.

New Auditorium Salėje, 371 Ontario St. West
(Arti Bluery St.)

Bus alaus, vyno, šiaip visokių gėrimų ir užkandžių.
Grieš gera muzika lietuviškus ir angliškų sokių.
Įžanga tik 20 centų. Pradžią 8 val. vakare.

Ypatingai moterų nazių koncentracijos stovykloje.

Pranešimai

Montreal, Que.

Linksmi šokiai
Šeštadienį, balandžio 15 dieną, Vytauto Klubo Jaunimo skyrius 2161 St. Catherine St. E. rengia šokius, prie geros orkestrės.

Šie šokiai skirs nuo visų buvusių šokių. Ateikite ir patys persitikrinkite.

Kviečia, Rengėjai

Didžiausias Koncertas
Sekmadienį, balandžio 16 dieną, Vytauto Klubo Jaunimo skyrius, rengia koncertą, kuriame bus suvaldinta dviejų veiksmų komedija "Piršlybos".

Toliau seks duetai, solo ir muzika.

Ateikite pasižiūrėti; atėję ne sigailėsite.

Pradžia 6 val. vak.

Ižanga 25 centai.

Kviečia, Rengėjai

Šokiai
Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija rengia didelius šokius. Tai bus paskutiniai šiam sezonui. Išdėmėk! Šokiai įvyks naujų vietų. Bus alaus, vyno ir šiaip visokių minkštų gėrimų ir užkandžių. Grieš visiems gerai žinoma ir mylima drg. J. Adomoni orkestra.

Šie puikūs šokiai įvyks atvelyko šeštadienį, balandžio (April) 15 d., NEW AUDITORIUM salėje, 371 Ontario St. West.

Pradžia 8 val. vak.

Parengimo Komisija

Meno Grupės Nariams ir Simpatikams

Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopos Meno grupės susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 12 dieną, 8 valandą vakare, lietuvių svetainėje, 2114 Frontenac St.

Šiame susirinkime turėsime daug svarbių reikalų, liečiančių meno sritį, todėl kam rūpi menas ateikite ir atsiveskite savo pažintamus ir draugus.

Dramos Grupės Valdyba

Menininkų Vakarienė

Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopos Meno Grupė kviečia visus ir visas į vieną iš geriausių ir smagiausių vakarienių, kuri atsisbus šeštadienį, balandžio 22 dieną, šale valgių ir gėrimų bus įvairios programos, kurią išpildys įvairūs menininkai.

Be to, kviečiame tuos, kurie norėtų dalyvauti programos išpildyme, ar tai su dainomis, muzika ar šokimu, užsiregistruoti Meno Grupės valdyboje arba pas jos pirmininką Petronį, susirinkimo laiku.

Vakarienė įvyks lietuvių salėje, 2114 Frontenac St. Vsi ir visos ruoškitės į vakarienię!

Meno Grupės Valdyba

Sudbury, Ont.

Susirinkimas

Šiuomi pranešame visiems Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos trečios kuopos nariams, kad turėjęs įvykti balandžio 9 dieną ketvirtiniais susirinkimas įvyks ateinančią sekmadienį, balandžio 16 dieną, lenkų svetainėje, ant Frood Rd.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti, nes turėsime aptarti visą eilę reikalų. Be to, bus renkama nauja Centro valdyba.

Draugai malonėkite atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėti naides duokles.

Susirinkimas prasidės 1 val. 30 pietų.

Kuopos Valdyba
P. O Box 302

Įengkitės Pamatyti Lietuvišką Filmą

TORONTO. — Gavome laišką nuo brolių Matuzai pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje, kur nufilmavo daugelį Lietuvos kaimų, miestelių ir miestų vaizdų. Dabar jie važinėjo po Jungtinių Valstijų lietuvių kolonijas ir rodė tas filmas. Kiek girdėtis, tai visur palieka gerą įspūdį.

Aplanke Jungtinių Valstijų kolonijas brolių Matuzai nutarė atkankyti Montrealo ir Toronto lietuvių. Toronte jie bus gegužės 8 ir 9 dienomis. Filmas rošys lietuvių užlaikomoj svetainėje, 6 Denison Ave. Filmų rodomo vakarus surengs Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugija, kuri yra didžiausia lietuvių organizacija Toronte.

Tad kiekvienas ir kiekviena rengkitės pamatyti brolių Matuzai, rodomus lietuviškus paveikslus. Sekite spaudą, kurioje bus plačiau parašyta apie tas filmas.

J. Barčas

Kuopos sekretorius

KANADA PRIIMS DOVANOJAMUS "GELEŽINIUS PLAUCIUS"

OTTAWA. — Pensijų ir nacionalės sveikatos departamentas baigia tartis su ligoninėmis del lordo Nuffield dovanos. Šis pasiūlymėjęs Anglijos filantropas neseniai pasiūlė kiekvienai Anglijos imperijoje esančiai ligoninei po "geležinius plaučius".

Kiek "geležinių plaučių" reiks atvežti į Kanadą, sveikatos departamentas dar nežino, bet manoma, kad į visą Dominiją reiks atgabenti bent keli šimtai. "Geležinius plaučius" kiekviena ligoninė gausianti veltui, bet turės užsimokėti už transportą iš Anglijos.

Gerai žmonės sako, kad viskas keičiasi. Štai anglas kareivis su sijonu, o jo mergina su kelnėmis.

Žinios iš Fort William

Partija Auga Nariams ir Įtaka

Balandžio 1 ir 2 dienomis atsisbuvo čionatinio distrikto Kanados Komunistų Partijos konvencija. Ta proga sekmadienio vakare miesto auditorijoje įvyko susirinkimas su koncertu. Auditorija, kurioj randasi 800 sėdynių buvo perpildyta žmonėmis. Daugelis turėjo stovėti, stovėjo ir griežikai.

Susirinkimas atidarytas Port Arthur darbininkų maldalinių orkestrui griežiant "O Canada." Paskui išpildyta daug muzikos kavalų, padamuota dainų ir koncertinė dalis užibaigė muzikai griežiant Internacionala.

Padainavo dainas ir išpildė muzikališkus kavalus vietinis jaunimas, kuris savo pasirodymais labai sužavėjo publiką, ypatingai anglus, mažai lankančius parengimus; daugelį iš jų darbininkiškas menas buvo naujienybė, tad rankų plojimai nutildavo tik jaunuoliams dainuojant arba griežiant.

Pasibaigus koncertinei daliai, Kanados Komunistų Partijos vietinės sekcijos organizatorius perstatė kalbėti torontietį draugą Freed, vieną iš Kanados Komunistų Partijos vadų. Toks kalbėtojas mūsų apylinkėse yra metinė retenybė.

Šiame susirinkime dalyvavo ir visa vietinė CCF vadovybė, kuri laike klausimų pareiškė, kad jų partijos nacionalis vadas Woods-

worth'as juos informuoja laikytis partijos rėmuose ateinančių rinkimų laiku. Klausė kalbėtojo, kas jiems daryti. Draugas Freed ilgai aškino CCF vadams, kaip žalingas toks nusistatymas, kuris gal kyla nesąmoningai, bet vistiek pasitarnauja reakcijai. Jis nurodė, kad komunistams CCF partija yra artimiausia, bet ji visų pirma turi persitikrinti, kad ne visur turi įtaką ir ne visur gali išrinkti savo atstovus, todėl yra reikalingas kooperuoti su visomis progresyviomis jėgomis. Taip pat nurodė, kad kooperacijos su komunistais ir kitomis progresyviomis grupėmis įstengimo reikalingas yra ne Woodsworth'o reikalas, bet visų CCF narių reikalas. Sakė: "Jūs patys turite nuspręsti, kaip orientuotis ateinančiuose rinkimuose, o ne "Woodsworth'as." Šiuo atsakymu CCF nariai buvo patenkinti ir po to statė daugiau kooperacijai palankių klausimų. Taipgi daugelis klausimų buvo ir pašalinės publikos.

Pasibaigus klausimams buvo renkamos aukos, bet kiek surinkta del vėlaus laiko nebuvo paskelbta. Taipgi buvo išdalintos ir į partiją įstojimo kortelės, o ant scenos kabojo didelis obalis "Budavokim Partiją."

Ar Lemta Augti Fort William Lietuvių Kolonijai

Skaitant Liaudies Balsą ir Amerikos laikraščius dažnai pasidžiaugiamė matydami mūsų tautiečių chorų paveikslus ir skaitydami apie įvairius parengimus ir įvairių organizacijų veiklą. Tačiau tuo pat laiku ir liūdime, kad mes esame dvasios kaliniai, kad nesant šeimynų mūsų kolonijoje lietuviškumas beveik miręs.

Štai, per visą dešimtmetį mūsų kolonijoje nebuvo nei vieno lietuviško vestuvių. Taip pat nebuvo nei vieno lietuviško parengimo. Priešingai, buvo keli mirimai, mirusius draugus palaidojome tarptautiniai. Taigi mūsų kolonijoje nėra nė jokio tautinio dvasinio peno. Del šios priežasties, vienas kitas lietuvis apleidžia mūsų koloniją. Čionykščiai lietuviai yra visi poka riniai emigrantai, po truputį sensta, o ekonominis gyvenimas neleidžia sukurti šeimyninio gyvenimo, tai lietuvių kolonijos augimui perspektyvų nėra.

Praeitais metais kai buvo geriau su darbais, tai daug kas iš lietuvių važiuodavo į Winnipegą praleisti savo liuoslaikį. Buvo pasireiškę minčių organizuoti aplankyti Torontą ir ant lietu-

viškos scenos pasirodyti su lumberdžekių dainomis ar veikaluku iš miškų darbininkų gyvenimo. Bet bedarbių mūsų industrijoje sugriovė planus ir privertė mardėti ekonominiam ir dvasiniam skurde.

Džiaugiamės nors per spaudą galėdami matyti mūsų tautinį progresyvią judėjimą. Gerai, kad turime nors "singelių" lietuvišką organizaciją, kitaip būtų me tikrame dvasiniame kalėjime.

Pranulis

Iš Sūnų ir Dukterų KLSPD Centro Komiteto Raštinės

Sąrašai-blankos rinkimui naujo Centro Komiteto 1940-1941 metams jau išsiuntinėta visoms kuopos ir Centro Komitetas prašo kuopas balsavimus praveisti atatinamam laikui, kad užpildytos blankos būtų grąžinamos su pabaiga gegužės mėnesio š. m. Kuopų valdybos balsavimų susirinkimus pasistenkit suaukti skaitlingus, kad kiekvienas kuopos narys turėtų progą dalyvauti balsavimuose.

Kad visiems kuopų nariams būtų galima geriau įsitęmyti koki kandidatą kandidatuoti ir kokią vietą, todėl dar kartą talpiname spaudoj visą sąstatą: į pirmininkus J. Keyžę, V. Kirvelą ir M. Dobravolskis. Į vicepirmininkus: W. Folertas, Matas Guoba ir J. Petravičius. Į sekretorius: K. Narusevičius, M. Dervinis ir V. Jusaitis. Į išdininkus: Motiejus Guoba ir J. Vitkus. Į kontrolės komisiją: J. Barčas, J. Shinkunas, E. Skinulis, J. Berškys, W. Marcinkevičius, A. Kovaliūnas, S. Ragauskas, M. Paužienė ir J. Drzdys.

Sūnų ir Dukterų Draugijos vėjus gavimui naujų narių, kiek atrodė, bus pravestas pasekmė, nors dar galutinų žinių neturime, tačiau jau jau gauta apie 90 naujų narių. Galutinės žinios apie vėjus pasakmes bus tikiai po balandžio mėnesio susirinkimų. Kuomet kuopos prisiš galutinius vėjus rezultatus, reiklia tikėtis, kad skaitlinės pasikeis. Kreditas tenka visiems, kurie tik prisidėjo prie pasekmė vėjus pravedimo, o ypatingai, tai 1-mai kuopai, kuri savo energingomis vėjūninkėmis prirašė apie 60 naujų narių.

Sūnų ir Dukterų Draugijos suvažiavimo klausimu iki šiam laikui labai mažai buvo diskutuojamas spaudoje. Jeigu ir buvo kiek diskutuojama, tai tik atskirų narių, bet kuopos tai dar tuom reikalu nėra pasisakiusios nieko. Taip tylėdami suvažiavimą naudingus nepadarysime. Kuopų valdybos privalo suvažiavimo klausimą padėti ant dienotvarkės, diskutuoti suvažiavimo būtinumą ir ką suvažiavimas turėtų atlikti del draugijos labo. Diskusijos suvažiavimo reikalu pageidaujama vesti daugiausia per spaudą.

Nors daugelis iš pavienių narių jau yra apsimokėję narines duokles Sūnų ir Dukterų Draugijoj, bet dar keletas yra nepasimokėję, todėl kurie skaitote L. B. radę šį paraginimą pasistengkite apsimokėti nelaukdami laisvais paraginimo. Sįsda mi money order išpirkite ant išdininko M. Guoba vardu, o prisiškite sekretoriaus vardu.

Paskutiniu laiku atsiradus daugiau organizacijos darbo, o taip pat ir dirbtuvė padaugėjo darbo, negalėjau laiku atsakinėti visiems reikalavimams, todėl labai atsiprašau ir prie pirmos progos pasistengsiu atsakinėti. Centro Komiteto sekretorius K. Narusevičius 83 Gore Vale Ave., Toronto, Ont.

PLATINKITE IR UGDYKITE
"LIAUDIES BALSĄ"
VISUOMENES TEISIŲ UŽTARĖJĄ. PIRMYN SU JUO!

Winnipeg Lietuvių Susirinkimas Lietuvos Klausimu

WINNIPEG, Man. — Balandžio 2 dieną Winnipeg ir apylinkės lietuviai buvo masiniai susirinkę į Lietuvių klubą klu bo reikalų aptarti. Susirinkimalyvavo visos vietinės organizacijos.

Kadangi Winnipeg Lietuvių Bendras Frontas Lietuvos Liaužiai Ginti yra sutvertas rūpinis Lietuvos reikalais, tai jis iškalno pranešė Winnipeg ir apylinkės lietuviams, kad minėtame susirinkime bus svarstoma ir Lietuvos nepriklausomybės gynimo klausimas ir kad bus apkabėtas Klaipėdos krašto prijungimas prie Vokietijos.

Lietuvos nepriklausomybės gynimo klausimu kalbėjo draugas K. Beniūsis, kuris trumpai apibūdino dabartinę Lietuvos padėtį, nušvietė kaip Lietuvos tautininkų valdžia pernai atsiadėjo Vilniaus ir kaip dabar nesisaukė kitų valstybių pagalbos ir be jokio pasipriesinimo pabūgus atidavė Klaipėdos kraštą Vokietijai. O tas sudaro pavojų ir visai Lietuvai. Kalbėtojas daleido, kad prezidentas Smetona su savo tautininkais ir karininkų bloku gali susitarę ir visą Lietuvą prijungti prie Vokietijos, kad tik apsaugojus savas vietas. Jo nuomone Lietuvos nepriklausomybė gali būti išgelbėta tikta koalicinės valdžios.

Susirinkime buvo priimtos dv rezoliucijos. Pirmą rezoliuciją i tikė P. Gutauskas, kuri vien balsiai priimta ir pasiūsta Kanados valdžiai, kad ji panaudot savo įtaką Lietuvos ir kitų nedidelių valstybių apsaugojimui. Taip pat reikalauja Kanados valdžios neparduoti karinių medžiagų agresingoms šalims ir pakelti balsą prieš Hitlerio gruboniškus žygius.

Antra rezoliucija, kurią patiekė draugas J. Martinonis, priimta ir pasiūsta Lietuvos valdžiai.

Pasiuntimui rezoliucijų išrinkti K. Beniūsis, J. Martinonis ir K. Petronis.

K. P.

Naujai Atvykę į Kanadą Lietuviai

TORONTO. — Paskutiniu laiku truputį pagyvejo lietuvių emigracija Kanadon, kiek jaučiam šioj kolonijoj. Štai tik šėšių mėnesių laikotarpyje iš Lietuvos atvyko trys merginos, o pereitą savaitę net trys šeimynos, susidedančios iš vienuolikos asmenų. Labai charakteringa, kad viena šeima susideda beveik iš visų suaugusių: sūnus atsitarnavęs Lietuvos kariuomenėj, dukterė taipgi jau panelė, kas reiškia, kad ilgą laiką Lietuvoj pagyvenusi šeima. Kadangi prieškarinės ir pokarinės emigracijos laikais į Kanadą iš Lietuvos daugiausia atvykdavo nevedę vaikai ir merginos, tai tokių šeimynų pasirodymas yra retenybė.

Kiek teko patirti, šios naujai atvykusios iš Lietuvos šeimynos likvidavo Lietuvoje savo ūkius ir atvyko į Kanadą apsigyventi ūkiuose. Mat Kanados valdžia dabar varžo imigraciją į miestus, į pramonės centrus, o jeigu kas neri iš Europos atvykti ir gyventi ūkiuose, tuos leidžia lengvomis sąlygomis, tačiau emigrantai turi turėti nors tūkstantą dolerių.

Viena naujai į Kanadą atvykusį pasakoją, kad jai agentas Kaune pasakojęs, jog jo vadovaujamoj agentūroj yra užsiregistravę ir iš Kanados val-

Toronto Lietuviai Švėsdami Velykas Parėmė Daily Clarion

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį vakare Daily Clarion Vajaus Komiteto pastangomis buvo surengtas koncertas, kuris buvo užtektinai pasekmingas. Publikos prisirinko pilna svetainė, kuri gerėdamosi tēmyjo koncertinę programą ir turėjo akanaus juoko iš perstatytų veikaliuku.

Be koncertinės programos ir juokingo perstatymo rengėjai pasirūpino ir kalbėtojų, tai John Weir, pereitais metais buvęs apšvietos komisijos narys 4 warde, bet šiais metais per didelę reakcijos "mašinos" veikimą tapo neišrinktas. Kalbėtojas trumpai, bet aiškiai apibūdino Daily Clarion reikšmę ir jo reikalingumą tokioj kritiškoj pasaulinėj situacijoj. Po kalbėtojo, to vakaro pirmininkas, drg. A. Morkis, atsisiekpė Daily Clarion paramos. Žinoma, nors dažnai esti visokių atsišaukimų finansinės paramos ir kitiems atrodė, kad tas jau per daug apsunkina visuomenę, bet kitaip atvertus, visi jie reikalingi ir būtini, be kurių negalima apseiti, todėl ir šį kartą susirinkusieji įvertino to laikraščio kritišką finansinę padėtį ir būtiną jo palaikymą, suaukavo \$29.45.

Apie viso parengimo programos sudėtį ir jos brandumą, aš manau, nereikia daug ko rašyti, nes dalyvavusieji gali patys spręsti, o nedalyvavusiems sunku būtų visą nuodugnai aprašyti, o kita — jei viską aprašytum, tai kitą sykį kiti į koncertą nebeatilankytų, nes sakys mes matysim spaudoje visą koncerto vaizdą, tai kam dar mums į jį eiti. Bet tik tiek turiu pasakyti, kad, mano manymu, visa programa buvo sudėtinga, įdomi ir juokinga. Aš manau, kad ir visi dalyvavusieji koncerte buvo ją patenkinti.

Daily Clarion Vajaus Komitetas yra dėkingas ir taria nuodėrdų ačiū visiems prisidėjusiems su koncertine programa, o ypatingai menininkams, kurie per taip trumpą laiką sugebėjo perstatyti tokį juokingą perstatymą. Taipgi komitetas visos pažangios visuomenės vardu dėkoja tiems, kurie prisidėjo su finansine parama, nes jų kiekvienas paaukotas centas, tai šūvis prieš reakciją ir kova už progresą ir geresnį darbo žmonių gyvenimą.

P. P.

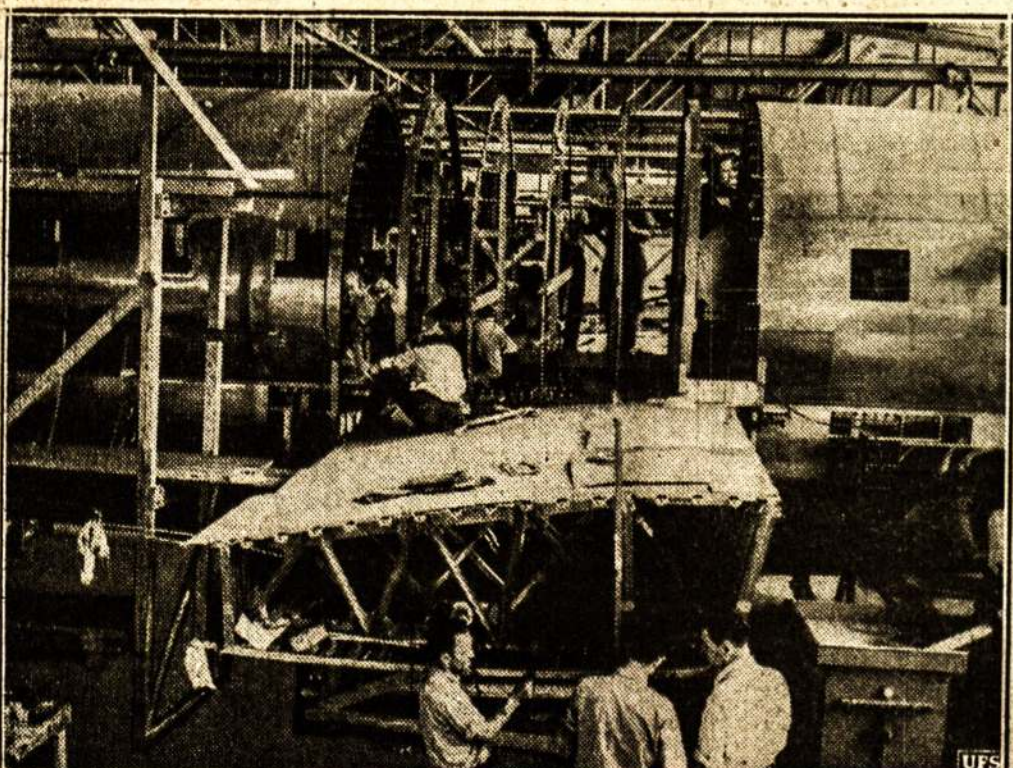
džios įvažiavimo leidimus gavę apie trys dešėtkai šeimynų ir laukia išvažiavimo dienos. Bet išvažiavimui sunkumus sudarąs valiutų kontrolės įstatymas. Sulgt to įstatymo važiuojantis į užsienį negali išsivežti didesnės sumą pinigų, o Kanados valdžia be tūkstantio dolerių neįsileidžia.

Seniau gyvenantieji lietuviai turėtų patarti naujai atvykusiems brohams gur yra tinkamiausia apsigyventi. Suprantama, kad naujai atvykusios šeimynos turi sudarę su Kanados valdžia kontraktus, kad pirsks čionai ūkius ir tam reikalui atsi-vežę pinigų, tad gal turės apsigyventi ten, kur valdžia lieps, bet visgi jiems galėtų patarnauti ūkio sąlygas žinančių lietuvių patarimas.

P. K.

Mike's Custom Tailoring

Slavu vyriškus ir moteriškus geros rūšies drabužius. Pritaikymas garantuotas. Taipgi turiu gatavų ROSEN, Mgr. 428 1/2 Queen St. W., Toronto

Čia vaizdas iš Curtiss-Wright orlaivių dirbtuvės, St. Louis, Mo. Darbininkai deda į vietą vidurinę orlaivio dalį, kuri sveria vieną toną ir yra 32 1/2 pėdų pločio. Kartu su sparnais tas orlaivis bus 108 pėdų pločio. Šis orlaivis yra specialiai daromas del skraidymo stratosferoj — aukščiau kaip 5 mylios ore